

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Έκ της εισηγητικής έκθέσεως του κρατικού προϋπολογισμού 1960

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ & ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, 1957-1960

Του Υπουργού Οικονομικών κ. ΚΩΝΣΤ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

I. Αί Διεθνείς Οικονομικαί Έξελίξεις

1. Περίοδος 1957-1958

Διεθνής οικονομική ύφεσις

Κατά τὸ δεύτερον ἐξάμηνον τοῦ ἔτους 1957 ἐγένετο ἐμφανὴς οικονομικὴ ὑφεσις εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἐν συνεχείᾳ, μὲ κύριον χαρακτηριστικὸν τὴν χαλάρωσιν τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος. Συγχρονίζεται αὕτη πρὸς τὴν σημειωθείσαν ὑφεσιν εἰς ἄλλας, ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης, κειμένας χώρας πρωτογενοῦς παραγωγῆς, τὸ εἰσόδημα τῶν ὁποίων ἐμειώθη λόγῳ τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν, πρὸς δὲ καὶ μὲ τὴν ἔντονον κάμψιν τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος. Καὶ ἐθεωρήθη ὡς ἡ πρώτη, παγκοσμίου ἐκτάσεως, μεταπολεμικὴ ὑφεσις, διότι ἀκριβῶς ἐξεδηλώθη ταυτοχρόνως εἰς τὰς κυριώτερας περιοχὰς τοῦ ἐλευθέρου κόσμου.

Ἡ οικονομικὴ ὑφεσις εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς διήρκεσε μέχρι τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1958. Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή ἠλαττώθη κατὰ τὴν περίοδον ταύτην κατὰ ποσοστὸν 10 - 15%, ἔτι μεγαλύτερας κάμψεως ἐκδηλωθείσης εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἐπενδύσεις. Λήγοντος τοῦ πρώτου ἐξαμήνου τοῦ 1958 σημειοῦται ἀνάκαμψις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, μὲ συνέπειαν τὴν βραδείαν, ἀλλὰ σταθερὰν αὐξήσιν τῆς ἀπορροφήσεως τῶν ἀνέργων.

Ἡ κάμψις, ἐπομένως, τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος ὑπῆρξε βραχείας σχετικῶς διάρκειας, ἐνῶ τὰ ληφθέντα μέτρα αὐξήσεως τῶν δημοσίων δαπανῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν παροχῶν, διετήρησαν τὰ προσωπικὰ εἰσοδήματα εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα. Ἡ ἀσκηθεῖσα πολιτικὴ ἔσχεν

ὡς βασικὴν συνέπειαν τὴν ταχείαν ἀναζωογόνησιν τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος καὶ ἀναστροφὴν τῆς οικονομίας εἰς τὸν κανονικὸν αὐτῆς ρυθμὸν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1950 εἶχεν ὀλοκληρωθῆ ἡ ἀνασυγκρότησις εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν 1953 - 1957 ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς περιοχῆς ταύτης εἶχεν αὐξηθῆ κατὰ 30% περίπου, εἰς ὠρισμένας δὲ χώρας κατὰ 50%. Ἡ οικονομικὴ, ὅμως, πρόοδος τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἤρχισε χαλαρομένη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1957, μὲ πλήρη ἐπικράτησιν οἰκονομικῆς στασιμότητος κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

Ἡ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην σημειωθείσα ὑφεσις ἐθεωρήθη ὡς ἀποτέλεσμα τῆς μείωσης, κυρίως, τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐξωευρωπαϊκῶν χωρῶν πρωτογενοῦς παραγωγῆς, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ἠλαττώθησαν αἱ ἐξαγωγαὶ εὐρωπαϊκῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ὡς καὶ τῆς εἰς τὰς Η.Π.Α. προηγηθείσης ὑφέσεως.

Εἰς δύο, ἐν τούτοις, χώρας — τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν — ἡ παραγωγή ἐκινήθη κατὰ τὸ ἔτος 1958 εἰς ἐπίπεδα ὑψηλότερα τοῦ προηγουμένου ἔτους. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ παραγωγή ἐσημείωσε μικρὰν αὐξήσιν, ἐνῶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Μ. Βρετανίαν, ὑπῆρξε κατωτέρα τῆς τοῦ ἔτους 1957.

Στασιμότης ἢ κάμψις, ἐξεδηλώθη εἰς τοὺς περισσότερους κλάδους τῆς βιομηχανίας, ὅπως εἰς τὴν κλωστοῦφαντουργίαν, τὴν χαλυ-

βουργίαν, τὰς βιομηχανίας ἐπεξεργασίας μετὰλλων καὶ τὴν παραγωγὴν ἀνθρακος. Ἀποτέλεσμα τῆς στασιμότητος ταύτης ὑπῆρξεν ἡ μείωσις τῆς ἀπασχολήσεως, ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη ἐντονωτέρως εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν.

Ἐξέλιξις τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1958 ἐσημειώθη μείωσις τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου κατὰ 7,5 %, τῶν ἐξαγωγῶν δὲ εἰδικῶς κατὰ 4,9% περίπου. Συντέλεσεν εἰς τοῦτο ἡ στασιμότης τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῶν Η.Π.Α. καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν εἰσαγωγῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τὰς χώρας πρωτογενοῦς παραγωγῆς.

Ἐξ ἄλλου, ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς παρουσιάζει διαφορὰς, αἱ ὁποῖαι προεκάλεσαν σημαντικὴν μεταβολὴν εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου. Εἰς τὰς Η.Π.Α., πλὴν τῆς στασιμότητος τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, ἐσημειώθη πτώσις καὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1958, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἔτος 1957. Εἰς τὰς εἰσαγωγὰς, ἀντιθέτως, δὲν ἐσημειώθη ἀξία λόγου μεταβολῆ (ὑπολογίζεται κάμψις 2% κατὰ τὸ ἔτος 1958).

Μείωσις τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγωγῶν ἐσημειώθη εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην κατὰ τὸ ἔτος 1958, ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1957, ἐνῶ ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν ἐνεφάνισε σημαντικὴν μείωσιν λόγῳ πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν κυριωτέρων πρώτων ὑλῶν καὶ τῶν ναύλων.

Εἰς τὰς χώρας πρωτογενοῦς παραγωγῆς, ἡ πτώσις τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν, μετὰ συνεπακόλουθον τὸν περιορισμὸν τοῦ εἰσοδήματος, θὰ ἦτο φυσικὸν νὰ ἔχη ὡς ἄμεσον συνέπειαν ἀντίστοιχον μείωσιν τῶν εἰσαγωγῶν. Ἡ ἐπελθοῦσα, ὁμως, μείωσις αὐτὴν δὲν ἦτο ἀνάλογος, μετὰ ἀποτέλεσμα τῆς διεύρυνσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῶν χωρῶν ἐκείνων.

Ἡ ἐπιδείνωσις τῶν συνθηκῶν τῆς παγκοσμίου ναυτιλιακῆς δραστηριότητος, συνεπαγομένη τὸν παροπλισμὸν σημαντικοῦ ποσοστοῦ τῆς συνολικῆς χωρητικότητος τοῦ παγκοσμίου ἐμπορικοῦ στόλου καὶ ἡ ἀκολουθήσασα πτώσις τῶν ναύλων, ὑπῆρξεν αἰ πλεον δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1958 μειώσεως τοῦ ὄγκου τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου.

Νομισματικὴ καὶ συναλλαγματικὴ θέσις τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1958 συνεχίσθη ἡ βελτίωσις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως τῶν περισσότερων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, μετὰ γενικὴν, ἐξαιρέσει τῆς Γαλλίας, τῶν σταθερότητος τῶν τιμῶν, αἱ ὁποῖαι διετηρήθησαν εἰς ἐπίπεδα οὐχὶ οὐσιωδῶς ἀνώτερα τοῦ ἔτους 1957. Εἰς τὴν σταθερότητα ταύτην συνετέλεσε, κυρίως, ἡ πτώσις τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν, ὡς καὶ ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἀψιθιτικῆς τάσεως τῶν μισθῶν.

Αἱ χώραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πιεζόμεναι ἀπὸ τὰ παρουσιαζόμενα συμπτώματα στασιμότητος ἢ ὑφέσεως, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπικρατήσασαν τῶν τῶν σταθεροποιήσεως τῶν τιμῶν, προήλθον εἰς βαθμιαίαν ἀναπροσαρμογὴν τῆς ἀσκουμένης νομισματικῆς πολιτικῆς. Εἰς τὰς περισσότερας χώρας ἠκολούθηθη ἐλευθεριωτέρως πιστωτικὴ πολιτικὴ καί, εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις, ἐγένετο προσφυγὴ εἰς μέτρα τείνοντα εἰς τὴν τόνωσιν τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος (μείωσις ἐπιτοκίου, χαλάρωσις περιορισμῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ πιστώσει πωλήσεων κλπ.). Εἰς τὰς Η.Π.Α. παρετηρήθη κατὰ τὸ 1958 ὑψωτικὴ τάσις τῶν τιμῶν καὶ σταθεροποιήσις αὐτῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνακάμψεως.

Κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἡ ἐξέλιξις τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐνεφάνισε τὰ ἀκόλουθα χαρακτηριστικά: Συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1958 εἰς ὑψηλὸν ρυθμὸν ἡ ἐκροὴ χρυσοῦ ἀπὸ τὰς Η.Π.Α. καὶ ἠυξήθησαν τὰ εἰς χρυσοῦν καὶ δολλάρια ἀποθέματα τοῦ «λοιποῦ κόσμου». Ἡ συνολικὴ ἐν αὐτῷ αὔξεισις τῶν ἀποθεμάτων ἀνήλθεν (Σεπτέμβριος 1957 - Σεπτέμβριος 1958) εἰς 3,4 δισεκατ. δολλάρια. Τῆς αὔξεσεως ταύτης ἐπωφελήθησαν κυρίως αἱ βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένα χωρὰ.

Ἡ βελτίωσις τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἰδίᾳ δὲ τῆς Μ. Βρετανίας, ἐδημιούργησε τὰς προϋποθέσεις καθιερώσεως μερικῆς μετατρεψιμότητος τῶν εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς μετατρεψιμότητος τούτων ἀπετέλεσεν ἐπίδωξιν τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἀπὸ τοῦ 1953 καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὰ πλαίσια τῆς προσπαθείας ἀναπτύξεως τῶν πολυμερῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς καθιερώσεως πλήρους ἐλευθερίας εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἡ βαθμιαία κατάργη-

σις τών περιορισμών ἐπὶ τών εισαγωγῶν, ἡ λειτουργία συστήματος συμψηφισμῶν, ὅπως ἡ Ἐνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν, ἀπετέλεσαν οὐσιώδη βήματα πρὸς τὴν μετατρεψιμότητα, ἡ ὁποία εἶχε de facto ἀποκατασταθῆ μερικῶς ἀπὸ τοῦ 1956 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἡ τυπικὴ καθιέρωσις τῆς μετατρεψιμότητος, ἀναγγελεῖσα τὴν 27 Δεκεμβρίου τοῦ 1958 ἀπὸ τὴν Μ. Βρετανίαν, τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὸ Βέλγιον, τὰς Κάτω Χώρας, τὴν Ἰταλίαν, Σουηδίαν, Δανίαν, Νορβηγίαν καὶ τὴν Ἑλβετίαν, εἶχεν ὡς αὐτόματον συνέπειαν τὴν κατάργησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Νομισματικῆς Συμφωνίας.

Ἐπίδρασις τῆς διεθνούς οικονομικῆς ὑφέσεως ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς οικονομίας

Ἡ ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τὰ ἔτη 1957 μέχρι τοῦ 1958 εἰς τὰς Η.Π.Α. καὶ τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην οικονομικὴ ὑφεσις, ἔσχεν ἐπίδρασιν τινα ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς οικονομίας.

Τὴν ἐλληνικὴν οἰκονομίαν κατὰ τὸ ἔτος 1958, χαρακτηρίζει ἡ συνεχὴς βελτίωσις τῆς ἐσωτερικῆς νομισματικῆς σταθερότητος καὶ ἡ ἐπιβράδυνσις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὀφείλεται, πρωτίστως, εἰς τὴν κάμψιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, συνεπαγομένην τὴν μείωσιν τοῦ πραγματικοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, μὲ ἔντασιν, ἀντιθέτως, τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος εἰς τοὺς ἄλλους τομεῖς, ἰδίᾳ δὲ τὴν μεταποίησιν, ἡ ὁποία ἐσημείωσεν αὐξήσιν παραγωγῆς κατὰ 9 % ἔναντι τοῦ προηγούμενου ἔτους. Καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον ἐκινήθη κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον εἰς ἐπιπέδον κατὰ 5 % ἀνώτερον τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἐνῶ τὸ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον ἐσημείωσεν αὐξήσιν 7%.

Ἡ κάμψις τῆς παγκοσμίου ναυτιλιακῆς δραστηριότητος ἔσχεν ἐπίδρασιν εἰς τὴν εἰσορὴν ναυτιλιακοῦ συναλλάγματος, ἡ ἐπίδρασις ὅμως αὐτῆς δὲν ἦτο οὐσιώδης.

Τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν μικρὰν ἐπίσης ὑπέστη ἐπίδρασιν ἐκ τῆς διεθνούς ὑφέσεως, παρὰ τὸ γεγονός τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξαγωγῆς μεταλλευμάτων, διότι τὰ ἐκ ταύτης ἔσοδα ἀντιπροσωπεύουν πολλὴ μικρὸν ποσοστὸν τῆς συνολικῆς ἀξίας τῶν ἐξαγωγῶν.

2. Οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις κατὰ τὸ 1959

Κατὰ τὸ ἔτος 1959 εἰς τὸν τομέα τῶν διε-

θνῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων ἐπιμειώθησαν αἱ ἀκόλουθοι εἰς γενικὰς γραμμὰς σημαντικαὶ ἐξελίξεις :

α) Ἡ ἔντασις τῆς κινήσεως πρὸς συγκρότησιν μεγάλων οἰκονομικῶν χώρων,

β) ἡ ἀναζωογόνησις τοῦ διεθνούς ἐμπορίου ἀπὸ τοῦ δευτέρου τριμήνου τοῦ ἔτους 1959,

γ) ἡ ἄρσις ἢ μείωσις πλείστον ἐμπορικῶν καὶ συναλλαγματικῶν περιορισμῶν,

δ) ἡ ἀνοδικὴ πορεία τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς βιομηχανικὰς χώρας,

ε) ἡ προσπάθεια συλλογικῆς ἀντιμετωπίσεως ἐκ μέρους τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τοῦ Δυτικοῦ κόσμου τοῦ προβλήματος τῆς χρηματοδοτήσεως, τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν καθυστερημένων χωρῶν.

Ἡ διαμόρφωσις εὐρύτερων οἰκονομικῶν χώρων

Ἀπὸ ἐτῶν εἶναι ἔκδηλος ἡ τάσις πρὸς οἰκονομικὴν ἐνοποίησην περισσοτέρων χωρῶν καὶ διαμόρφωσιν εὐρύτερων οἰκονομικῶν χώρων. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους 1959 ἤρχισε νὰ τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ διαδικασίᾳ ἐνοποιήσεως τῶν ἑξ χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος (Γαλλίας, Γερμανίας, Ἰταλίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Λουξεμβούργου) διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν πρώτων δασμολογικῶν μείωσεων, ὡς καὶ περαιτέρω ἄρσεως τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν ἐπὶ τῶν εισαγωγῶν. Πρὸς μείωσιν τῆς διακριτικῆς μεταχειρίσεως ἔναντι τοῦ ὑπολοίπου κόσμου, αἱ πρώται δασμολογικαὶ μειώσεις, ἐπεξετάθησαν καὶ ὑπὲρ ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ GATT, ἐφ' ὅσον δὲν ὀδηγοῦν εἰς ἐπίπεδα κατώτερα τῶν ἀντιστοίχων δασμῶν τοῦ κοινοῦ δασμολογίου. Ἐξ ἄλλου, ἡ διακοπὴ τῶν ἐντὸς τοῦ ΟΕΟΣ διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ΕΖΕΣ ἤγαγεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμπράξεως Ἐλευθέρου Ἐμπορίου, μὲ τὴν συμμετοχὴν ἐπτά χωρῶν, ἥτοι τῆς Ἀγγλίας, τῶν τριῶν Σκανδιναυϊκῶν, τῆς Ἑλβετίας, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ἐναντι τῶν ἐξελίξεων τούτων ἡ στάσις τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐξ ἀρχῆς προσδιωρίζετο ἀπὸ τὴν πεπιθῆσιν εἰς τὴν ἀνάγκην:

α) Τῆς προαγωγῆς τῆς ταχύτερας πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης καὶ

β) τῆς ταχύτερας συνδέσεως τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας μετὰ τῶν ἑξ χωρῶν τῆς ΕΟΚ μετὰ

τών όποιοι διεξάγεται πλέον του 40 % του έλλη-
νικου έξαγωγικου έμπορίου. Τήν σύνδεσιν
ταύτην υπό όρους άνταποκρινόμενους πρὸς τὰ
ειδικὰ προβλήματα καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς έλ-
ληνικῆς οἰκονομίας, ἀπ' ἀρχῆς έπέδωξεν ἡ
έλληνική Κυβέρνησις. Ἡ διεξαγωγή ὅμως δια-
πραγματεύσεων μεταξύ ὄλων τῶν χωρῶν του
ΟΕΟΣ, πρὸς τὸν σκοπὸν έξευρέσεως μίας γε-
νικῆς εὐρωπαϊκῆς λύσεως, έπέβαλλεν εἰς ὅλας
τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, συμπεριλαμβανομένων
καὶ τῶν έξ χωρῶν τῆς ΕΟΚ καὶ τῆς Ἑλλάδος,
τὴν εἰλικρινῆ συμμετοχὴν των εἰς τὰς προσπα-
θείας ἐκεῖνας, ἕως οὗ ἤχθησαν αὐταὶ εἰς ἀδιέ-
ξοδον έξ αἰτίας τῶν μεταξύ ὠρισμένων μεγά-
λων χωρῶν ἀντιθέσεων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἡ Ἑλλάς ἤρ-
χισεν, ἐντὸς του λήξαντος ἔτους, συνηνοήσεις
διὰ τὴν σύνδεσιν τῆς μετὰ τῆς ΕΟΚ, μὲ βά-
σιν· πρῶτων : τὴν ἀναγνώρισιν εἰδικου καθε-
στώτους ὡς πρὸς τὸν ρυθμὸν δασμολογικῶν μει-
ώσεων διὰ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα· δεύτερον·
τὴν έξασφάλισιν τῆς ταχεῖας αὐξήσεως τῶν έλ-
ληνικῶν έξαγωγῶν γεωργικῶν προϊόντων, καὶ
τρίτον : τὴν παροχὴν έπαρκούς χρηματοδοτή-
σεως διὰ τὴν ἐπιτάχυσιν τῆς έλληνικῆς οἰκο-
νομικῆς ἀναπτύξεως. Αἱ πρῶται διερευνητικαὶ
συνομιλίαι ἔληξαν ἤδη καὶ ἀναμένεται προσε-
χῶς ἡ ἔναρξις διαπραγματεύσεων.

Αἱ ἔραρσῖαι τῆς συγκληθείσης προσφάτως
εἰς Παρίσιος Εἰδικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτρο-
πῆς, ἔτερματίσθησαν διὰ τῆς υἰοθετήσεως ἐκ
μέρους τῶν μετεχουσῶν χωρῶν τῆς εἰσηγήσεως
περὶ ἀναδιοργανώσεως του ΟΕΟΣ, ἐπιστεύσε-
ως τῆς παροχῆς οἰκονομικῆς βοηθείας πρὸς
τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας καὶ διευθετήσεως
τῶν ἔμπορικῶν προβλημάτων τῆς Εὐρώπης. Ἡ
εἰσήγησις ἔτυχε τῆς ἔγκρίσεως τῶν 18 κρατῶν
— μελῶν του ΟΕΟΣ, τῶν Ἠνωμένων Πολι-
τειῶν καὶ του Καναδά.

Τὸ θέμα τῆς ἀναδιοργανώσεως του ΟΕΟΣ
έτέθη ὡς πρόβλημα ἐν ὄψει του κινδύνου, ὅστις
ἠπέλιθε νὰ διαταράξη τὰς ἀρμονικὰς οἰκονο-
μικὰς σχέσεις τῶν χωρῶν - μελῶν αὐτου ἐκ τῆς
υἰάρξεως δύο οἰκονομικῶν συνασπισμῶν, τῆς
Κοινῆς Ἀγορᾶς τῶν έξ καὶ τῆς Ἐλευθέρως
Ζώνης τῶν ἑπτὰ.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς καὶ του
20μελου συμβουλίου θεωροῦνται ὡς λίαν ἰκα-
νοποιητικά. Ἐξασφαλίζεται δι' αὐτῶν συμ-
φωνία μεταξύ τῶν ἀνταγωνιζομένων εὐρωπαϊ-
κῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν, οἵτινες ἀνεδέχθη-

σαν νὰ συνεργασθῶσι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν
τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων. Αἱ Ἠνωμένοι
Πολιτεῖαι καὶ ὁ Καναδὰς θὰ ἀσκοῦν μεσολαθη-
τικὴν παρέμβασιν εἰς τὰς μεταξύ τῶν δύο ὀργα-
νισμῶν συζητήσεις.

Πρὸς τοῦτο, έπεφορτίσθη μὲ τὸ ἔργον τῆς
συντάξεως ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀναδιοργανώ-
σεως του ΟΕΟΣ, μελλούσης νὰ ἀποτελέσῃ
τὸν νέον καταστατικὸν χάρτιν αὐτου, τετρα-
μελῆς ἐπιτροπῆ, εἰς τὴν ὅποιαν μετέχει ὡς
ἀντιπρόσωπος τῶν μὴ ἔπαρκῶς ἀνεπτυγμένων
εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ὁ διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς
τῆς Ἑλλάδος, ἐκλεγείς ἤδη ἀντιπρόεδρος τῆς
ἐπιτροπῆς. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν συμμετέχει ἀνά
εἰς ἀντιπρόσωπος τῶν κρατῶν Ἀμερικῆς καὶ
Καναδά, Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς Εἰδικῆς Οἰκονομικῆς
Ἐπιτροπῆς, προετάθη ἀπὸ τὰς Ἠνωμένους Πολι-
τεῖαις, ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν ἄμεσον ἐπί-
σπευσιν του ρυθμοῦ παροχῆς ἔνισχύσεως εἰς
τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας χώρας. Διὰ τῆς
ἀποδοχῆς τῆς ἀμερικανικῆς προτάσεως δύνα-
ται νὰ πραγματοποιηθῆ εἰς ἐκ τῶν προγραμ-
ματικῶν σκοπῶν τῆς έξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς
Ἀμερικῆς διὰ τὸ ἔτος 1960. Ἡ δημιουργία,
δηλαδῆ, ἑνὸς εὐκάμπτου ἀμερικανο - εὐρωπαϊ-
κου ὀργανισμου διὰ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς
τὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς.

Τὴν 15 Φεβρουαρίου 1960 ἀνηγγέλθη ὅτι
ἡ ὀργάνωσις τῆς ΕΟΚ ἐπραγματοποίησε νέον
βῆμα πρὸς τὴν πλήρη οἰκονομικὴν ἑνοποίησην,
διὰ τῆς ὑπὸ του έξ ὑπουργῶν συμβουλίου ἔγκ-
ρίσεως τῶν κοινῶν έξωτερικῶν δασμῶν. Ἡ ἐ-
πιτροπῆ τῆς ΕΟΚ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐπετεύχθη
συμφωνία μεταξύ τῶν κρατῶν - μελῶν αὐτῆς
ἐπὶ κοινου έξωτερικοῦ δασμολογίου, καλύπτον-
τος τὰ 95 % του ἔμπορίου, τὸ ὅποιον διεξάγει
ἡ κοινότης πρὸς ἄλλας χώρας. Πρὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῶν σχετικῶν λεπτομερειῶν, τὸ κοι-
νὸν δασμολόγιον θὰ ἀποσταλῆ εἰς τὴν ἐν Γε-
νεῦῃ ἔδραν τῆς Γενικῆς Συμφωνίας Δασμῶν
καὶ Ἐμπορίου (GATT).

Ἡ ἀπόφασις, έξ ἄλλου, συγκροτήσεως Κοι-
νῆς Ἀγορᾶς εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ἀποτελεῖ
ἀξιοσημείωτον βῆμα πρὸς τὴν ἑνοποίησην πε-
ριοχῆς διαπνεομένης ὑπὸ ἐντόνου ἐθνικισμου.
Ἡ ἴδρυσις τῆς ὁμάδος τῶν ἑπτὰ χωρῶν ἰσο-
δυναμεί μὲ δημιουργίαν ἀγορᾶς 110.000.000
προσώπων.

Ἡ ἀναγγελθεῖσα ἀπόφασις ἀποβλέπει τε-
λικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν Κοινῆς Ἀγορᾶς τῆς

Λατινικής Ἀμερικής, ἢ ὅποια θὰ ἔθετε τὰς 20 Δημοκρατίας τῆς Νοτίου καὶ Κεντρικῆς Ἀμερικῆς ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιπτώσεως οἰκονομικῆς διάσεως μὲ τὰς Η.Π.Α., τὴν Βρετανικὴν Κοινοπολιτείαν ἢ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγορὰν. Πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι ἀνάγκη, φυσικά, νὰ ἐπιλυθοῦν δυσχερέστερα προβλήματα.

Ἀναζωογόνησις τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου καὶ τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν

Κατὰ τὸ ἔτος 1959 συνεχίσθη ἡ ἀνοδικὴ τάσις τῆς οἰκονομίας τῶν Η.Π.Α. καὶ τοῦ Καναδά, ὡς καὶ ὁλοκλήρου τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Κατὰ τὰ ὑπάρχοντα στοιχεία, ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Μ. Βρετανίας ἠξήθη ἀπὸ 4 ἕως 8 % μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959.

Ἐνδείξεις οἰκονομικῆς ἀνόδου ἐμφανίζονται παραλλήλως καὶ εἰς τὰς χώρας πρωτογενοῦς παραγωγῆς.

II. Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία

1. Μακροχρόνια προβλήματα

Ἡ ἀνασκόπησις τῶν κυριωτέρων διεθνῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἐπιτρέπει τὴν κατ' ἀξίαν ἐκτίμησιν τῶν μακροχρονίων προβλημάτων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἢ ὅποια ἐμφανίζει, ὅπως εἶναι γνωστόν, τὰ βασικά χαρακτηριστικά χώρας οὐχὶ ἐπαρκῶς ἔτι ἀνεπτυγμένης, ἐνῶ εἰδικαί συνθήκαι προσδίδουν ἰδιομορφίαν εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς. Παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητον σημαντικὴν αὔξησιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς Χώρας κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, παραμένουσιν αἱ διακρίνουσαι τὴν ἑλληνικὴν ἀπὸ τὰς προηγμένας οἰκονομίας βασικαὶ διαφοραί. Καὶ τοῦτο ἐνέχει ἰδιάζουσαν σημασίαν ἐν ὄψει τῆς μελετωμένης συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοῦ εὐρύτερου οἰκονομικοῦ χώρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Αἱ διαρθρωτικαὶ ἀδυναμίαι τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐκφράζονται εἰς τὸ σχετικῶς χαμηλὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήμα, τὴν χαμηλὴν παραγωγικότητα, τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν ἐσωτερικῶν πόρων πρὸς χρηματοδότησιν τῆς οἰκονο-

μικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὴν ὑποαπασχόλησιν καὶ ἀνεργίαν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Τοιαύτη σχέσις χαμηλοῦ εἰσοδήματος καὶ ὑποαπασχολήσεως ἀντιστοιχεῖ συνήθως εἰς οἰκονομίαν ἐντόνως ἐξαρτωμένην ἐκ τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Εἰς τὴν χώραν μας, τὸ ἡμισυ περίπου τοῦ πληθυσμοῦ ἀποζητᾷ ἐκ τῆς γεωργίας καὶ τῶν συναφῶν κλάδων, οἷτινες παράγουν τὸ 1)3 τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τὰ 4)5 περίπου τῆς συνολικῆς ἀξίας τῶν ἐξαγωγῶν. Ἡ πρωτογενὴς παραγωγή τελεῖ ὑπὸ ἐξόχως δυσμενεῖς συνθήκας, ὅπως ἡ μικρὰ ἔκτασις τοῦ κλήρου, ἡ στενότης καλλιεργήσιμου ἐδάφους, τὰ περιωρισμένα ὄρια ἐντατικῆς καλλιεργείας καὶ τῆς μικρᾶς συνεπῶς παραγωγικότητος.

Ἐξ αἰτίας τῆς συνδεδασμένης ἐπιδράσεως ὅλων τῶν δυσμενῶν τούτων συνθηκῶν, ἡ πρωτογενὴς παραγωγή συνδέεται μὲ ὑψηλὸν ποσοστὸν ὑποαπασχολήσεως, εἰς τρόπον ὥστε σημαντικὸν ποσοστὸν τῶν εἰς αὐτὴν ἀπασχολουμένων θὰ ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς ἄλλους παραγωγικοὺς κλάδους ἀνευ δυσμενοῦς ἐπιπτώσεως τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς.

Οἱ λοιποὶ παραγωγικοὶ κλάδοι τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐμφανίζουν ἀναλόγους ἀδυναμίας. Ἡ μεταποίησης, ἐπὶ παραδείγματι, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς κλάδον συμβάλλοντα μόνον κατὰ 20 % περίπου εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος, ἐναντι τῆς μείζονος συμβολῆς αὐτῆς εἰς τὰς οἰκονομικὰς προηγμένας χώρας, ἀλλὰ ἔχει προσαρμοσθῆ διαρθρωτικῶς πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἐγχωρῆς κυρίως ζήτησεως. Συνεπεία τούτου, ἡ ἐξάρτησις ἐκ τῆς στενῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς διεμόρφωσε βιομηχανίαν λειτουργοῦσαν ὑπὸ μορφήν μικρῶν συνθῶς καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιοικονομικῶν παραγωγικῶν μονάδων. Ἀποτέλεσμα τούτου εἶναι τὸ ὑψηλὸν κόστος παραγωγῆς, παρὰ τὰ χαμηλὰ ἡμερομίσθια, πρᾶγμα τὸ ὅποῖον συνεπάγεται τὴν ἀνάγκην μακρᾶς καὶ ὑψηλῆς δασμολογικῆς προστασίας κατὰ τοῦ ἐντόνου ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἀλλοδαπῶν ὁμοειδῶν προϊόντων.

Ἡ θέσις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἀντικατοπτρίζει, ὡς εἶναι ἐπόμενον, τὰς ὀργανικὰς αὐτῆς ἀδυναμίας. Ἡ ἐλλειμματικότης τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸν ὑπαναπτύκτων ἢ εὐπαθῶν οἰκονομιῶν. Ἀποφα-

σιστικήν σημασίαν ἔχει ἡ διάρθρωσις τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τῶν ἐξαγωγῶν, ἐκφραζομένη διὰ τῶν διεθνῶς παραδεδεγμένων κριτηρίων.

Καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξαγωγῶν ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐμφανίζει ἔντονον βαθμὸν ἐμπορευματικῆς συγκεντρώσεως καὶ ἐξειδικεύσεως (εὐ-ἀριθμὰ προϊόντα ἐξαγόμενα εἰς περιορισμένας ἀγοράς).

Αἱ ἑλληνικαί, συνεπῶς, ἐξαγωγαὶ χαρακτηριζόμεναι ἀπὸ ἔντονον συγκέντρωσιν εἰς περιορισμένον ἀριθμὸν γεωργικῶν τινῶν προϊόντων ἀνωτέρας ποιότητος (εἶδη πολυτελῆ ἢ ἡμιπολυτελῆ), ὑπόκεινται ἀπὸ ἀπόψεως ὄγκου καὶ ἀξίας εἰς δύο ἀσταθμήτους διακυμάνσεις πρώτον : τὰς αὐξομειώσεις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, λόγῳ μεταβολῆς τῶν καιρικῶν συνθηκῶν καὶ δευτέρον : τὰς ἐντόνους διακυμάνσεις τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Τέλος, αἱ ἑλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ συναντοῦν σοβαρὰς δυσχερείας εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς λόγῳ τοῦ ἀσκουμένου ἐντόνου ἀνταγωνισμοῦ τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων ἄλλων χωρῶν.

Ἀπὸ ἀπόψεως εἰσαγωγῶν, ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐμφανίζει ὑψηλὴν ὀριακὴν ροπήν πρὸς εἰσαγωγήν, μεγάλην ἐξάρτησιν ἐκ πολυαριθμῶν προϊόντων οὐδόλως παραγομένων ἐσωτερικῶς καὶ σχετικὴν ἀνελαστικότητα ζήτησεως. Μέγα μέρος τῶν εἰσαγομένων προϊόντων ἀποτελοῦνται ἐκ τροφίμων, πρώτων τινῶν ὑλῶν, καὶ κεφαλαιακῶν ἀγαθῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης τῆς Χώρας.

Ἡ ἐλλειμματικότης τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καλύπτεται, ἐν μέρει, ἐκ τῶν καθαρῶν ἀδήλων πόρων (πρωτίστως μεταναστευτικῶν καὶ ναυτιλιακῶν ἐμβασμάτων, εἰς μικρότερον δὲ βαθμὸν τουριστικοῦ συναλλάγματος). Ἡ εὐπάθεια τοῦ ἰσοζυγίου τῶν τρεχόντων λογαριασμῶν τῆς Ἑλλάδος ἐπιτείνεται ἐκ τῆς μεγάλης σημασίας τῶν ἀδήλων τούτων πόρων καὶ τῶν σοβαρῶν διακυμάνσεων αὐτῶν. Οὕτω, ὅμως, ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία δέχεται τὸν ἀντίκτυπον τῶν διακυμάνσεων τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 καὶ ἐντεύθεν δημοσιονομικὴ καὶ νομισματικὴ ἐξυγίανσις καὶ ἡ ἐπιτευχθεῖσα σταθεροποίησις τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς ἐπέτρεψαν τὴν αὐξοῦσαν εἰσροὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀλλοδαποῦ κεφαλαίου, ἐπενδυομένου εἰς παραγωγικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἐν ὄψει τῶν ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἡ ἐπιβεβλημένη ταχεῖα αὐξη-

σις τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος προσκρούει ἐπὶ σειρὰς δυσχερειῶν, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ὁποίων καθιστᾶ ἀπαραίτητον τὴν ἐναρμόνισιν τῶν ἐπὶ μέρους ἐπιδιώξεων. Ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν καὶ εἰς αὐξοῦσα πάντοτε ρυθμὸν θὰ ἀσκήῃ ἡ πραγματικοποίησις τοῦ μακροπρόθεσμου προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ προΐουσα αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος θὰ συνεπάγεται ἀναποφεύκτως διόγκωσιν τῶν εἰσαγωγῶν καὶ συνεπῶς ἔντασιν τῆς πιέσεως ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Ἡ ἀντιμετώπισις, ἐξ ἄλλου, τοῦ αὐξήοντος ἐντός τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου ἀνταγωνισμοῦ τῶν προϊόντων εὐρυτέρας οἰκονομικῆς ἐνότητος, προϋποθέτει ριζικὴν ἀναδιάρθρωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ, δημιουργίαν δηλαδὴ μεγαλύτερων καὶ ἐκσυγχρονισμένων παραγωγικῶν μονάδων. Προϋποθέτει τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἐξειδικεύσιν τῆς παραγωγῆς, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἀδρανοῦντος ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο δύναται νὰ ἐπισημανθῇ μία τῶν βασικῶν ἀντιφατικῶν ἐπιδιώξεων. Ἡ εἰσαγωγή συγχρόνου κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ αὐξάνει τὴν παραγωγικότητα ἀνευσυμμέτρου ἀμέσου αὐξήσεως τῶν ἀπασχολομένων ἐργατῶν. Τοιοῦτοτρόπως τίθεται ἐπὶ τάπητος, οὐχὶ ἀπλῶς τὸ πρόβλημα τῆς ἐξασφάλσεως τῶν ἀπαραίτητων πόρων διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἀλλὰ τὸ ἐξ ἴσου σημαντικὸν ζήτημα τῆς κατανομῆς αὐτῶν μεταξύ τῶν διαφόρων τομέων τῆς οἰκονομίας, κατὰ τρόπον ἐπιδρώντα εἰς τὴν ταχείαν καὶ τῆς ἀπασχολήσεως αὐξήσιν.

Μεταξὺ τῶν φλεγόντων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα καλεῖται νὰ ἐπιλύσῃ ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία, περιλαμβάνεται ἡ ταχεῖα καὶ σημαντικὴ αὐξήσις τῶν ἐξαγωγῶν. Ἡ παρατηρουμένη, εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς βιομηχανικὰς χώρας, ἀνάκαμψις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, θὰ διευκολύνῃ ἐν τιμῇ μέτρῳ, τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν.

2. Οἰκονομικὴ δραστηριότης καὶ ἐθνικὸν εἰσόδημα

Ὅπως ἐξετέθη καὶ εἰς τὴν ἑκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ ἀνοδος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος θαίνει μὲ πύξη-μένον ρυθμὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 καὶ ἐντεύθεν. Τοῦτο προκύπτει καὶ ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς

έξελιξις του έτους 1959. Πράγματι, κατά τὸ έτος 1959 έλαβε χώραν επίταχυνσις του ρυθμοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει δραστηριότητος καὶ αὔξησις τῶν εἰσοδημάτων ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον έτος, ὅτε αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς οἰκονομικῆς ὑφέσεως εἰς τὰς ἠνωμένους Πολιτείας καὶ τὰ βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένα κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ ὕψος τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἤσκησαν τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἠϋξημένη κατά τὸ έτος 1959 οἰκονομικὴ δραστηριότης ἀπεικονίζεται εἰς τὴν κατά τὴν διάρκειαν αὐτοῦ σημειωθείσαν αὔξησιν τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, τοῦ εἰς σταθερὰς δηλαδὴ τιμὰς ὑπολογιζομένου. Αὕτη, συμφώνως πρὸς τὰς σημερινὰς προσωρινὰς ἐκτιμήσεις τῆς ἀρμοδίας Διευθύνσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀνῆλθεν εἰς 4,5% περίπου, ἤτοι εἰς ποσοστὸν ἀνώτερον τοῦ σημειωθέντος κατά τὸ 1958 ἔναντι τοῦ προηγούμενου έτους 1957. (α) Ἐπὶ πλέον καὶ τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν ἐξέλιξιν ἐντὸς τοῦ έτους 1960, τὸ παρελθὸν έτος ἔληξε μὲ ἠϋξημένα τὰ πραγματικὰ εἰσοδήματα εἰς τὸν βασικὸν κλάδον τῆς γεωργίας καὶ μὲ σαφῆ ἀναδικὸν ρυθμὸν τοῦ κλάδου τῆς βιομηχανίας. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ τρέχον έτος ἄρχει ὑπὸ εὐοίωνους οἰκονομικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι, ἐφ' ὅσον ἀξιοποιηθοῦν ὑπὸ τῶν φορέων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, δύνανται νὰ οδηγήσουν εἰς περαιτέρω αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος.

Καὶ τὸ κατά κεφαλὴν εἰσόδημα ἠϋξήθη κατά τὸ έτος 1959 εἰς σταθερὰς τιμὰς κατά 3,7%. Ἀπὸ ἀπόψεως βιοτικοῦ ἐπιπέδου, ἡ βελτίωσις εἶναι πλέον οὐσιαστικὴ, διότι εἰς τοὺς πόρους τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας πρέπει νὰ συνηλογοῦνται, πέρα τῆς ἐξ ἐγχωρίων πηγῶν προερχομένης καὶ τὰ εἰσοδήματα ἐκ κρατικῶν καὶ ἰδιωτικῶν δωρεῶν κ.λ.π. ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὰ ὑφιστάμενα στοιχεῖα, τὸσον ἡ κατανάλωσις ὅσον καὶ αἱ ἐπενδύσεις, ἐσημείωσαν πραγματικὴν αὔξησιν ἔναντι τοῦ 1958, θεωρούμενοι οὐ μόνον εἰς τὸ σύνολον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ κατά κεφαλὴν.

Ἡ γεωργικὴ παραγωγή ἀπετέλεσεν, ὡς καὶ κατά τὰ προηγούμενα ἔτη, τὸν βασικὸν προσ-

διοριστικὸν παράγοντα τῆς δραστηριότητος τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Ἡ ἀκολουθηθεῖσα πολιτικὴ παροχῆς κινήτρων, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξασφαλίσεως καθωρισμένης τιμῆς δ' ὠρισμένα προϊόντα, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν παροχῆς εἰς τοὺς ἀγρότας, εἰς ἐπιδοτούμενας τιμὰς, γεωργικῶν ἐφοδίων, εἴτε διὰ τῆς προωθήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἐντακτικῆς καλλιέργειας, ὠδήγησεν εἰς σημαντικὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγικότητος καὶ ἄνοδον τῆς στρεμματικῆς ἀποδόσεως τῶν καλλιεργειῶν πρὸς ὄφελος τῶν καλλιεργητῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐξησφάλισεν αὔξησιν τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος.

Τὰ ληφθέντα ὑπὲρ τῶν γεωργῶν μέτρα, συντελουσῶν καὶ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ἀπέδωσαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ ἄνοδος τῶν εἰσοδημάτων τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς ὑπολογίζεται εἰς ποσοστὸν 6%, ἔναντι τοῦ προηγούμενου έτους.

Ἐκ τῶν κυριωτέρων καλλιεργειῶν, αἵτινες συνθέτουν τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν τῆς Χώρας, ἡ παραγωγή σιτηρῶν ἀνῆλθε καὶ κατά τὸ ὑπὸ κρίσιν έτος εἰς ὕψος καλύπτον τὰς ἀνάγκας τῆς Χώρας.

Ἰκανοποιητικὴ ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ παραγωγὴ κτηνοτροφῶν, λαχανικῶν, γεωμῆλων, βιομηχανικῶν φυτῶν (καπνοῦ καὶ βάμβακος), σταφίδος καὶ ἐλαίου. Ἡ αὔξησις τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος, ἔναντι τοῦ 1958, συνετέλεσεν εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ρυθμοῦ οἰκονομικῆς δραστηριότητος κατά τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1959.

Ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγή ἐσημείωσεν ἐπίσης ἄνοδον ἔναντι τοῦ προηγούμενου έτους. Ἐν τούτοις ἀδυνατεῖ αὕτη νὰ ἀναπαυκρῆθῆ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως, ἡ ὁποία ἠϋξήθη κατά τὰ τελευταῖα ἔτη, μέλλει δὲ νὰ αὐξάνηται σὺν τῇ ἀνόδῳ τῶν ἐν τῇ Χώρα εἰσοδημάτων. Διὰ τὸν λόγον τούτον ἡ ἀσκουμένη πολιτικὴ ἀποβλέπει εἰς τὴν ταχεῖαν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς ζωοκομικῶν προϊόντων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ κρέατος, μεγάλα ποσότητες τῶν ὁποίων εἰσάγονται ἔτι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Προϋπόθεσιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀναδιάρθρωσις τῶν καλλιεργειῶν καὶ ἡ ἐντατικοποίησις τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν ἐσημείωσεν, ἐπίσης, ἐντὸς τοῦ 1959 ἐλαφρὰν βελτίωσιν ὡς πρὸς τὴν παραχθεῖσαν ποσότητα. Ἡ ἀλιευτικὴ παραγωγή, ἐξ ἄλλου, δὲν ἐνεφάνισεν ἀξιολόγους μεταβολὰς.

α) Ὅλα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ 1959 στοιχεῖα τῆς ἐκθέσεως εἶναι προσωρινὰ.

Ὁ κλάδος τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, καὶ λατομείων ἐσημείωσε στασιμότητα, ὀφειλομένην εἰς τὴν συνέχισιν τῆς μειωμένης ζήτησεως τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κίνησιν τῶν μεταλλευμάτων, νέαν οὐσιώδη αὐξησιν ἐνεφάνισεν ἡ παραγωγή τῶν λιγνιτωρυχείων, χάρις εἰς τὴν ἀρξαμένην παραγωγὴν τῆς περιοχῆς τῆς Πτολεμαΐδος. Ἡ χρησιμοποίησις ὑπὸ τῆς ΔΕΗ ἐγχωρίου λιγνίτου διὰ τὴν παραγωγὴν ἐνεργείας εἰς τὰς θερμοηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Πτολεμαΐδος θὰ ὀδηγήσῃ ἐντὸς τοῦ 1960 εἰς νέαν ἀξιόλογον αὐξησιν τῆς παραγωγῆς λιγνίτου.

Τὸ εἰσόδημα εἰς σταθερὰς τιμὰς τοῦ κλάδου τῆς μεταποιοῦσας περιλαμβανομένων καὶ τῶν νέων παραγωγικῶν μονάδων, ἐνεφάνισεν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 καὶ νέαν αὐξησιν κατὰ ποσοστὸν 3,5% περίπου ἔναντι τοῦ ἔτους 1958. Ἡ αὐξησις εἶναι ἰδιαίτερος ἱκανοποιητικὴ ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους ἡ δραστηριότης τοῦ κλάδου τῆς βιομηχανίας εἶχεν ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὴν μικρότεραν γεωργικὴν παραγωγὴν τοῦ ἔτους 1958, ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἔτους 1957, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἡ ζήτησις τῆς ὑπαίθρου παρέμεινε σχετικῶς ἀμετάβλητος κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ 1959, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιδράσεως καὶ ἄλλων ἐδικῶν παραγόντων. Πράγματι, ἡ ζήτησις τῶν προϊόντων τῆς μεταποιοῦσας ἐξαρτᾶται εἰς εὐρείαν ἔκτασιν ἐκ τῶν γεωργικῶν εἰσοδημάτων, ἐν μέρει δὲ καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως κατηγεριῶν τοῦ πληθυσμοῦ μὲ τὴν προσθήκην εἰσοδημάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐξέλιξις τῶν παραγόντων τούτων ἐπέδρασε δυσμενῶς καὶ ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους, ἰδίᾳ λόγῳ τῆς ἀνάγκης ρευστοποιήσεως τῶν ἠϋξημένων ἀποθεμάτων.

Σημαντικὴν, ἐξ ἄλλου, ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς ἤσκησε καὶ ἡ ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1959 μείωσις τῆς τάσεως διατηρήσεως τῶν ἀποθεμάτων. Ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα εἶχεν ὡς εὐεργετικὴν συνέπειαν τὴν ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιδίωξιν διαμορφώσεως ὑγιεστερᾶς σχέσεως μεταξὺ τῶν ἀποθεμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν πωλήσεων ἀφ' ἑτέρου. Ἡ ἐκ ταύτης συνέπεια ἐπὶ τοῦ κόστους καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῆς ἀνταγωνιστικῆς ἱκανότητος τῶν ἐ-

πιχειρήσεων, ἀναμένεται ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἐμφανισθῇ, δεδομένου ὅτι ἡ βραχυπρόθεσμος χαρακτηρὸς χρηματοδότησις τῶν ἀποθεμάτων ἐπιβαρύνει ἰδιαίτερος τὰ κονδύλια τῶν τόκων καὶ προμηθειῶν εἰς τὸ βιομηχανικὸν κόστος. Ὁ περιορισμὸς τῶν ἀποθεμάτων ἐπετάθη καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ληφθέντων τὸν παρελθόντα Ἰούλιον μέτρων ἐπηρεασμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν.

Συντελεῖ τῆς τάσεως περιορισμοῦ τοῦ ὕψους τῶν πλεοναζόντων ἀποθεμάτων τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ζήτησις διὰ τὰ ἐγχωρίως παραγόμενα προϊόντα τῆς μεταποιοῦσας ἱκανοποιήθη ἐν μέρει, ἰδίᾳ κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1959, ἐκ τῶν ὕφισταμένων εἰς χεῖρας τῶν βιομηχανῶν ἀποθεμάτων ἐτοιμῶν εἰδῶν. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν ἐρεύνης τῶν στοιχείων τῶν μεταβολῶν τῶν ἀποθεμάτων. Ἐκ τῶν στοιχείων τούτων (9μηνον 1958 καὶ 1959) προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἀποθεμάτων τῶν κλάδων τῆς κλωστοῦφαντουργίας, χάρτου, ἐλαστικοῦ, χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, τιμηνύου, καὶ μεταλλουργικῶν προϊόντων, περιορίσθη τὸ 1959, ἐνῶ ἀντιθέτως εἶχε σημειώσει αὐξησιν κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ ἔτους 1958.

Ἡ σημειωθείσα ρευστοποιήσις τῶν ἀποθεμάτων κατὰ τὸ 1959 δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τὴν μείωσιν τοῦ κατὰ μονάδα προϊόντος βιομηχανικοῦ κόστους, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιτρέπει τὴν πρόδλεψιν ὅτι αὕτη θὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς παραγωγῆς, ἐφ' ὅσον ἡ διαμορφωθείσα κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἔντασις τῆς ζήτησεως διὰ προϊόντα μεταποιοῦσας ἐγχωρίου προελεύσεως, λόγῳ τοῦ πραγματοποιηθέντος ἤδη περιορισμοῦ τοῦ ὕψους τῶν ἀποθεμάτων, θὰ πρέπει νὰ καλυφθῇ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς τρεχούσης παραγωγῆς.

Πλὴν τῆς γενικῆς αὐξήσεως τοῦ ὄγκου τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν εἰσοδημάτων τῆς μεταποιοῦσας, τὸ ἔτος 1959 ἐμφανίζει ἐπίσης ποιοτικὴν βελτίωσιν χάρις εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς βιομηχανίας διὰ νέων μονάδων. Πράγματι, τὸ 1959 εἶναι τὸ πρῶτον ἔτος ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ νέου κρατικοῦ διύλιστηρίου. Ἐπίσης ἡ ναυπηγικὴ βιομηχανία σημειώνει ἀνοδικὴν κίνησιν χάρις εἰς τὴν ἔναρξιν λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν «ἐλληνικῶν ναυπηγείων», ἡ δραστηριότης τῶν ὁποίων συντελεῖ εἰς τὴν τόνωσιν τῶν ἐργασιῶν ὀλοκλήρου τοῦ κλάδου τῆς σιδηρουργίας.

Σημαντικήν αύξησιν έπραγματοποίησεν έν-
τός του 1959 και ό κλάδος των έπιχειρήσεων
κοινής ώφελείας. Πράγματι, συμφώνως πρòς
τάς προσωρινάς έκτιμήσεις τής Διευθύνσεως
Έθνικών Λογαριασμών, τò εις σταθεράς τιμάς
υπολογιζόμενον εισόδημα του κλάδου τούτου
ηύξήθη κατά 8% περίπου έναντι του προηγου-
μένου έτους. Η αύξησις όφείλεται κυρίως εις
τήν άνοδον τής παραγωγής και καταναλώσεως
ηλεκτρικής ένεργείας, ή όποία συνεχίζεται άλ-
ματωδώς κατά τὰ τελευταία έτη, κατόπιν έπε-
κτάσεως των έγκαταστάσεων παραγωγής και
του δικτύου διανομής τής ΔΕΗ. Η ύπαρξις
άφθόνου ένεργείας εύνοεί τήν ανάπτυξιν των
λοιπών κλάδων τής παραγωγής, οι όποιοι δέν
προσκρούουν πλέον εις τήν έλλειψιν ένεργείας.
Η άκολουθουμένη, έξ άλλου, υπό τής ΔΕΗ πο-
λιτική παροχής εύθηου ρεύματος έπιτρέπει εις
τούς άγρότας τήν εύρύτεραν χρησιμοποίησιν
ηλεκτρικής ένεργείας δια τήν κάλυψιν των αναγκ-
ών τής άγροτικής έπιχειρήσεως.

Ο κλάδος εκτελέσεως έργων ώφελήθη ιδιαι-
τέρως έκ τής ηύξημένης δραστηριότητος πρòς
πραγματοποίησιν επενδύσεων παγίου κεφαλαί-
ου κατά τò 1959. Βάσει προσωρινών στοιχεί-
ων, υπολογίζεται ότι τò εις σταθεράς τιμάς εί-
σόδημα του κλάδου των κατασκευών ηύξήθη
κατά ποσοστόν 8% τουλάχιστον έναντι τού προ-
ηγούμενου έτους. Η αύξησις είναι άποτέλεσμα
τής δραστηριότητος του Δημοσίου και των ιδιω-
τών. Αί δια τού κρατικού προϋπολογισμού έ-
πενδύσεων χρηματοδοτηθείσαι επενδύσεις ανήλ-
θον εις 3,400 έκατ. δραχμών, έναντι 2.596 έ-
κατ. του έτους 1958.

Ηύξημένη υπήρξεν, έξ άλλου και ή δραστη-
ριότης των ιδιωτών, τόσο εις τούς βασικούς
κλάδους τής μεταποιήσεως, όσον και εις τόν
τομέα του οικισμού. Εις τόν τελευταίον τούτον
τομέα έσημειώθη κατά τούς τελευταίους μήνας
του έτους άπτόμος αύξησις του εκτελουμένου
έργου εις τήν περιοχήν Πρωτεύουσας, συνεπεία
τής όποίας ή συνολική οικόδομική δραστη-
ριότης υπολογίζεται ότι θα υπερβή κατά τι τò
ύψηλόν επίπεδον του 1958.

Οί λοιποί κλάδοι τής έγχωρίου παραγω-
γής, ήτοι αί μεταφοραί, τò έμπόριον και αί πά-
σης φύσεως υπηρεσίαι, συνέβαλον, έπίσης, εις
τήν σημειωθείσαν κατά τò λήξαν έτος ηύξη-
μένην οικονομικήν δραστηριότητα.

Τέλος, τò έκ τής άλλοδαπής εισρεύσαν κα-
θαρόν εισόδημα, έν αντίθεσει πρòς τήν κάψιν

του προηγούμενου έτους 1958, έσημείωσε κατά
τò έτος 1959 άνοδον κατά 15% περίπου. Η
αύξησις προέρχεται έκ τής άπό του β' έξαμή-
νου του έτους 1959 σημειωθείσης αναζωογονή-
σεως τής δραστηριότητος τής ώκeanοπόρου ναυ-
τιλίας, ή όποία ώδήγησεν εις τήν μείωσιν του
άριθμου των άδρανούντων ποντοπόρων πλοίων
και των άνέργων Έλλήνων ναυτικών. Αναμέ-
νεται εύλόγως ότι έντός του άρξαμένου έτους
θα σημειωθ ή και περαιτέρω άξιάόλογος βελτίω-
σις άπό άπόψεως εισροής εισοδημάτων έκ τής
άλλοδαπής.

3. Αί επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Τò πλέον χαρακτηριστικό, αλλά συγχρόνως
και εύοιον γεγονòς του λήξαντος έτους 1959,
είναι ή σημειωθείσα σημαντική αύξησις κατ'
όγκον και κατ' άξίαν των πραγματοποιηθει-
σών υπό τής έλληνικής οικονομίας επενδύσε-
ων παγίου κεφαλαίου. Πράγματι, ή εξέλιξις
των επενδύσεων εις μίαν οικονομίαν άντανακλά
άφ' ένòς τήν ικανότητά της νά έπαυξήσ η τόν
πλούτον της και νά προνοήσ η κλίματος έμπιστο-
και έφ' έτέρου τήν ύπαρξιν κλίματος έμπιστο-
σύνης των φορέων αυτής, ίδια δέ των ιδιωτών,
πρòς τὰς μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις.

Συμφώνως πρòς τὰς γενομένας προσωρι-
νάς έκτιμήσεις, ή εις τρεχούσας τιμάς άξία των
πάσης φύσεως επενδύσεων παγίου κεφαλαίου,
ιδιωτικών και δημοσίων, ανήλθεν εις δραχ.
17.600 έκατ. περίπου, έναντι πραγματοποιη-
θέντος ποσού δραχ. 15.320 έκατ. κατά τò
έτος 1958 και δραχ. 12.531 έκατ. του έτους
1957. Έκ των κατά τò έτος 1959 γενομένων
επενδύσεων δραχ. 4.700 έκατ. έπραγματοποιή-
θησαν άμέσως υπό του Δημοσίου, συμπερι-
λαμβανομένων και των οργανισμών δημοσίου
δικαίου, και δραχ. 12.900 έκατ. υπό των ιδιω-
τών. Τμήμα τούτων έχει χρηματοδοτηθ ή δια κε-
φαλαίων του Δημοσίου. Τὰ αντίστοιχα ποσά
έντός του 1958 είχαν ανέλθει εις δραχ. 3.500
έκατ. και δραχ. 11.820 έκατ. αντίστοιχως.
Συνεπώς, αί συνολικαί επενδύσεις παγίου κε-
φαλαίου του έτους 1959 υπερέβησαν κατά πο-
σοστόν 15% περίπου τὰς επενδύσεις του προη-
γουμένου έτους. Τὰ ποσοστά αύξήσεως των
δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων ανήλθον
άντιστοιχώς εις 34% και 9%. Η παρατεθείσα
άνάλυσις άποδεικνύει ότι ό δημόσιος τομέας
άνελαβεν ιδιαίτεραν προσβάθειαν αύξήσεως

τών μέσω του κρατικού προϋπολογισμού και των λοιπών φορέων πραγματοποιούμενων δημοσίων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου.

Παράλληλα προς τὰς ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ χρηματοδοτηθεῖσας ἐπενδύσεις, σημαντικὴν αὐξησὶν ἐσημείωσαν καὶ αἱ ἐπενδύσεις τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων εἰς τοὺς κλάδους τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν τηλεπικοινωνιῶν — ΔΕΗ καὶ ΟΤΕ — ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐλεγχόμεναι ἐπενδύσεις τῆς ΑΤΕ καὶ τοῦ ὈΧΟΑ. Οὕτω, κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, συμφώνως πρὸς τὰ διαθέσιμα στοιχεῖα, αἱ παράλληλοι ἐπενδύσεις, δημόσια καὶ ἰδιωτικά, (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΟΧΟΑ, ΑΤΕ κ.λ.π.), ἀνήλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 2492 ἑκατ. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναφέρεται εἰς πληρωμὰς καὶ ἀντιστοιχεῖ συνεισφοράς πρὸς ἐκτελεσθέν ἔργον. Ἡ συνολικὴ χρηματοδότησις τῶν ἀμέσων ἐπενδύσεων τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν παράλληλων ἐπενδύσεων ἀνήλθε κατὰ τὸ λήξαν ἔτος εἰς δραχ. 5.291 ἑκατ., ἔναντι 4.407 ἑκατ. δραχμῶν τοῦ ἔτους 1958.

Λίαν ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ σύγκρισις μεταξὺ τῶν εἰς σταθερὰς τιμὰς ὑπολογιζομένων ἐπενδύσεων τῶν ἐτῶν 1959 καὶ 1958. Συμφώνως πρὸς τὰς διαθέσιμους προσωρινὰς ἐκτιμήσεις, ἡ εἰς τιμὰς τοῦ ἔτους 1954 ἀποτιμωμένη ἀξία τῶν ἐπενδύσεων παγίου κεφαλαίου ἀνήλθε τὸ ἔτος 1959 εἰς δραχ. 17.050 ἑκατ., ἔναντι δραχ. 14.967 ἑκατ. τοῦ ἔτους 1958, περιλαμβανομένων καὶ τῶν πλοίων, ἀντιπροσωπευμένων διὰ δραχ. 4.570 ἑκατ., κατὰ τὸ ἔτος 1959, καὶ δραχ. 3.793 ἑκατ., κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος. Ἡ αὐξησις ἀντιστοιχεῖ εἰς ποσοστὸν 14%.

4. Ἀπασχόλησις — Ἀμοιβὴ ἐργασίας

Τὴν ἀναδικὴν πορείαν τῆς οἰκονομίας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἠκολούθησε καὶ ἡ ἀπασχόλησις, καίτοι τὸ χροῖον πρόβλημα τῆς ἱκανοποιητικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ δυναμένου νὰ ἐργασθῆ πληθυσμοῦ θὰ ἀπαιτήσῃ βεβαίως, ἐπιμόρους καὶ μακρὰς προσπάθειας μέχρις οὗ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀναγκαία μεταβολὴ τῆς διαρθρώσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Εἰς τὴν ἀνοδὸν τῆς ἀπασχολήσεως ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους ὠδήγησε μεταξύ ἄλλων παραγόντων, ἡ πραγματοποιηθεῖσα νύξημένη γεωργικὴ παραγωγή, ὡς καὶ ἡ σημειουμένη τῶσις ἀνόδου τῆς μεταποιήσεως. Σημαντικὴν, ἐξ ἄλλου, ἐπίδρασιν ἤσκησαν καὶ αἱ πραγμα-

τοποιηθεῖσαι μεγάλαι κρατικαὶ καὶ ἰδιωτικά ἐπενδύσεις. Ὁ προσανατολισμὸς τοῦ κρατικοῦ προγράμματος πρὸς ἔργα ἐκτελούμενα εἰς τὴν ὑπαίθρου, ἔσχεν εὐεργετικὸν ἀντίκτυπον τόσο ἀπὸ ἀπόψεως δημιουργίας προσθέτων εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τονώσεως τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς ζητήσεως εἰς τὰς ἐχούσας τὴν μεγαλύτεραν ἀνάγκην περιοχάς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λήξαντος ἔτους ἐξεδηλώθησαν εἰς τὸ σύνολον αἱ ἐπιδράσεις ἐκ τῆς κατ' Αὐγουστον τοῦ ἔτους 1958 χορηγηθείσης αὐξήσεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων βάσει τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν, ἐπίσης, τοῦ παρελθόντος ἔτους παρεκάμφθησαν αἱ ἐμφανισθεῖσαι δυσχέρειαι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ λογαριασμοῦ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τῶν ἐργατῶν, ὥστε νὰ καταστή δυνατὴ ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

5. Νομισματικαὶ ἐξελίξεις

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 ἀποκατασταθεῖσα νομισματικὴ σταθερότης, προϋπόθεσις ἀπαραίτητος πάσης σοβαρᾶς διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας προσπάθειας, ἐνισχύθη ἔτι πλέον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Διαπιστοῦται τοῦτο ἀπὸ τὴν περιορισμένην αὐξησὶν τῶν τιμαρῶν, ὀφειλομένων εἰς εἰδικούς λόγους, περὶ ὧν κατωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν αὐξησὶν τῶν εἰς τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα τῆς Χώρας ἰδιωτικῶν καταθέσεων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ συνεχὴ τόνωσιν τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα καὶ τὴν ἀσκουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικὴν πολιτικὴν. Ἐπιμαρτυρεῖ ταύτην κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἡ πτώσις τῆς τιμῆς τῆς χρυσῆς λίρας, ὡς καὶ ἡ εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ἀντιθησαυρίσις ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν χρυσῶν λιρῶν.

Ἡ καθιέρωσις, ἐπίσης, μερικῆς μετατρεψιμότητος τῆς δραχμῆς κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐκφράζει τὴν ἐνισχυθεῖσαν διεθνή θέσιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Ἡ δραχμὴ κατέστη ἤδη ἐν τῶν ὑγιεινῶν νομισμάτων.

Ἡ περιορισμένην μετατρεψιμότητος τῆς δραχμῆς καθιέρωθῃ ἐν Ἑλλάδι ἐπισημῶς τὴν 23 Μαΐου παρελθόντος ἔτους κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης δημιουργοῦνται παρὰ ταῖς ἐν Ἑλλάδι τραπέζαις μετατρέψιμου

έξωτερικοί λογαριασμοί καταθέσεων ύφους εις δραχμάς η εις συνάλλαγμα δικαιούχων άλλοδαπών. Ός συνάλλαγμα νοούνται τὰ μετατρέψιμα νομίσματα και τὸ συνάλλαγμα Clearing τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Νομισματικῆς Συμφωνίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνήκουν εις τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ ὑποχρεωτικῶς ἐκχωρητέων εις τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐκ τῶν καταθέσεων τούτων ἀνάληψις εἶναι ἐλευθέρη, μὴ ἀπαιτούμενης ἀδείας και εἰς οἰονδήποτε μετατρέψιμον νόμισμα. Αἱ καταθέσεις τῆς κατηγορίας ταύτης ἀποφέρουν τόκον 1,5% ἐτησίως. Ὁ τόκος οὗτος εἶναι ἀνώτερος τοῦ χορηγουμένου εις παρομοίους λογαριασμοὺς ξένων χωρῶν.

Ἡ κυκλοφορία τῶν τραπεζογραμματίων ηὐξήθη, ἐντὸς τοῦ 1959, κατὰ δραχ. 1.165 ἑκατ. ἢ 14,9%, ἔναντι δραχ. 687 ἑκατ. ἢ 9,6% αὐξήσεως κατὰ τὸ προηγουμένον ἔτος 1958. Ἄν ἡ σύγκρισις γίνῃ μὲ θάσιν, τὸ μέσον ἐτήσιον ἐπίπεδον τῆς κυκλοφορίας, ἀντὶ τοῦ ὕψους αὐτῆς κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἔτους, τότε ἡ αὐξήσις διὰ τὸ 1959 περιορίζεται εις δραχ. 534 ἑκατ. ἢ 7,4%, ἔναντι ἀντιστοίχου αὐξήσεως 1.018 ἑκατ. δραχμῶν ἢ 16,5% τοῦ ἔτους 1958.

Ἐλαφρῶς διάφοροι ἐμφανίζονται αἱ ἐξελίξεις εις τὸ σύνολον τῶν μέσων πληρωμῆς. Οὕτω, ἡ προσφορά χρήματος, συσταμένη εις τὰ τραπεζογραμμάτια, τὰ κυκλοφοροῦντα ἐκτὸς τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος, τὰ κέρματα τοῦ Δημοσίου και τὰς ὡς χρήμα θεωρουμένης καταθέσεις ὕφους, ηὐξήθη ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ δραχ. 1.796 ἑκατ. ἢ 16%, ἔναντι αὐξήσεως 914 ἑκατ. δραχμῶν ἢ 8,9%, διαρκούντος τοῦ ἔτους 1958.

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αὐξήσις τῶν μέσων πληρωμῆς, καθ' ὑπέρβασιν τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἀποτελεῖ ἀδιάψευστον ἀπόδειξιν ὅτι ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ κάμψις τοῦ ρυθμοῦ ἀνόδου τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος δὲν ὀφείλεται εις στενότητα χρηματικῶν μέσων, ὡς ὑπὸ τινων ὑπεστηρίσθη, ἀλλὰ εις ἐξωγενεῖς παράγοντας.

Παρὰ τὴν σοβαρὰν, ὅμως, αὐξήσιν τῶν μέσων πληρωμῆς, τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν ἐσημείωσεν ἐλαφρὰν μόνον ἄνοδον. Τὸ μέσον ἐτήσιον ὕψος τῶν τιμαρίθμων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ 1959, εἶναι ἐλαφρῶς ἀνώτερον τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ 1958. Οὕτω, ὁ τιμαριθμὸς χονδρικῆς πωλήσεως ηὐξήθη ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ 1,3%, ἔναντι μειώ-

σεως 1,3% κατὰ τὸ 1958. Ἡ αὐξήσις ὀφείλεται, κυρίως, εις τὴν ἄνοδον τῶν τιμῶν ὠρισμένων κτηνοτροφῶν, τοῦ ἐλαιολάδου (λόγω τῆς μειωμένης παραγωγῆς τοῦ 1958), ὡς και τῶν εἰσαγομένων πρώτων ὕλων. Ἡ αὐξήσις τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς, ἀνελθούσα κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1959 εις 2,6%, ἔναντι 1% τοῦ ἔτους 1958, εἶναι κατὰ κύριον λόγον συνέπεια τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν ὠρισμένων εἰδῶν διατροφῆς (ἄρτου, ἐλαιολάδου κ.λ.π.), και τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐνοικίων και τῶν ἀστικῶν κομίστρων. Ἡ ἐκ τῶν παραγόντων τούτων αὐξήσις τοῦ τιμαρίθμου ἀποδεικνύει τὴν ἔλλειψιν ἐνδογενῶν αὐξητικῶν τάσεων τῶν τιμῶν, ἥτοι πλήρη νομισματικὴν σταθερότητα.

Εἶναι, ἐν τούτῳ, ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ αὐξήσεις τῶν ἐλληνικῶν τιμαρίθμων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1958 και 1959 εἶναι μικρότεροι ἀντιστοίχων αὐξήσεων ἄλλων χωρῶν, τινὰς τῶν ὁποίων παραθέτομεν εις τὸν κατωτέρω πίνακα.

Ἡ κατὰ δραχ. 1.165 ἑκατ. ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 αὐξήσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἐπραγματοποιήθη ἐξ ὁλοκλήρου ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἐξαμήνου, ἐνῶ καθ' ὅλον τὸ πρῶτον ἐξάμηνον ἡ κυκλοφορία ἐκινεῖτο εις ἐπίπεδα σημαντικῶς χαμηλότερα ἐκείνων τοῦ ἔτους 1958. Ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις ὀφείλεται εις ἐποχικοὺς παράγοντας, οἵτινες διαμορφώοντα εις ἐντόνως αὐξητικούς, κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους. Ἡ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πολιτικῆ προστάσις τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων συνεπάγεται τὴν ἐκταμίευσιν μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς συγκεντρώσεως τοῦ σίτου, καπνῶν, σταφίδος κλπ., ἐνῶ συγχρόνως, λόγω τῶν ηὐξημένων ἐξαγωγῶν τοῦ τελευταίου τετραμήνου ἐκαστοῦ ἔτους, τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν μεταβάλλεται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην εις αὐξητικὸν παράγοντα τῆς κυκλοφορίας. Ἀντιθέτως, ἡ ρευστοποιήσις μεγάλων ποσοτήτων, ἐκ τῶν συγκεντρωμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους καταναλωτικῶν ἀγαθῶν και ἡ ἐλλειμματικὴ θέσις τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, συριστοῦν τοὺς σπουδαιότερους παράγοντας τῆς μειώσεως τῆς κυκλοφορίας κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον.

Εἰδικώτερον, ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πραγματοποιηθεῖσα αὐξήσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας προήλθεν ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας, συνεπεία τῆς αὐξήσεως τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος τῆς Χώρας κατὰ 40,3 ἑκατ. δολλάρια. Ὁ ἰδιω-

Μεταβολαί τιμαρίθμων κατά τὸ 1959

(Εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῖς %)

Χώρα	Τιμάρθμος χονδρική πωλήσεως	Τιμάρθμος κόστους ζωῆς
Ἑλλάς—Μέσος ἐτήσιος	+ 1,6	+ 1
» (Δεκέμβριος—Δεκέμβριος)	+ 1,3	+ 2,6
Γαλλία (Σεπτέμβριος—Σεπτέμβριος)	+ 5,8	+ 4,8
Ὀλλανδία (Ὀκτώβριος—Ὀκτώβριος)	+ 3,8	+ 3,4
Βέλγιον (Ὀκτώβριος—Ὀκτώβριος)	+ 2,-	+ 2,8
Σουηδία (Νοέμβριος—Νοέμβριος)	+ 2,8	+ 1,7
Τουρκία (Μάϊος—Μάϊος)	+ 28,7	+ 32,7
Περσία (Ὀκτώβριος—Ὀκτώβριος)	+ 6,8	+ 17,3
Ἰσπανία (Σεπτέμβριος—Σεπτέμβριος)	+ 1,4	+ 4,9
Αὐστραλία (Σεπτέμβριος—Σεπτέμβριος)	+ 2,9	+ 3,5
Βραζιλία (Αὐγουστος—Αὐγουστος)	+ 40,6	+ 41,6
Χιλή (Ἰούνιος—Ἰούνιος)	+ 35,4	+ 36,3

τικὸς τομεὺς ἤσκησε μειωτικὴν ἐπίδρασιν, λόγω τῆς αὐξήσεως τῶν καταθέσεων τῶν ἰδιωτῶν εἰς τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα τῆς Χώρας, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐδραιωθεῖσης ἐπὶ τὸ ἐθνικὸν νόμισμα ἐμπιστοσύνης.

Ἡ ἐπίδρασις τῆς δημοσιονομικῆς διαχειρίσεως ἐπὶ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ὑπῆρξεν αὐξητικὴ μὲν, ἀλλὰ ὑγίης. Ἡ συνεχιζομένη βελτίωσις τῶν εἰσπράξεων τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὁ ὑγίης, διὰ τῆς ἐκδόσεως ἐντόκων γραμματειῶν, δανεισμός τοῦ Κράτους, ἐπέτρεψαν τὴν διαμόρφωσιν τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν δραχ. 3.400 ἑκατ., ἧτοι κατὰ 32% ἀνώτερον τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ ἔτους 1958. Ἐξαρσις τῆς σημασίας τῆς αὐξήσεως τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας ἀποβαίνει παντελῶς περιττή.

Καταθέσεις

Ἡ αὐξήσις τῶν ἰδιωτικῶν καταθέσεων εἰς τὰς ἐμπορικὰς τραπέζας καὶ τοὺς λοιποὺς πιστωτικὸς ὀργανισμοὺς τῆς Χώρας ὑπῆρξε κατὰ τὸ λήξαν ἔτος μεγαλύτερα ὄλων τῶν προηγουμένων ἐτῶν, δυναμένη νὰ συγκριθῇ μόνον πρὸς

τὴν σημειωθείσαν κατὰ τὸ 1957 τὸ πρῶτον ἔτος μετὰ τὴν αὐξησιν τῶν ἐπιτοκίων. Οὕτω, αἱ εἰς δραχμὰς ἰδιωτικαὶ καταθέσεις ηὔξηθησαν ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ δραχ. 3.576 ἑκατ. ἢ 35,4%, ἔναντι δραχ. 2.423 ἑκατ. ἢ 31,6% τοῦ ἔτους 1958. Ἡ κατὰ δραχ. 1.153 ἑκατ. μεγαλύτερα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αὐξήσις αὐτῶν, ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἀνοδὸν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸν ἀντιθησαυρισμὸν χρυσῶν λιρῶν καὶ τὴν αὐξηθεῖσαν ροπὴν πρὸς καταθέσιν. Ὅπως συνέβη καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1958, οὕτω καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ μεγαλύτερα αὐξήσις προήλθεν ἐκ τῶν καταθέσεων ταμιευτηρίου, αἵτινες ηὔξηθησαν κατὰ δραχ. 2.767 ἑκατ. ἢ 48%, ἔναντι δραχ. 1.665 ἑκατ. ἢ 41% τοῦ ἔτους 1958. Ἡ αὐξήσις τῶν καταθέσεων ὄψεως κατὰ δραχ. 486 ἑκατ. περίπου ἢ 18%, ἔναντι δραχ. 174 ἑκατ. ἢ 7% τοῦ 1958, εἶναι συνέπεια τῆς συνεχῶς αὐξανομένης χρησιμοποίησεως τοῦ λογιστικοῦ χρήματος πρὸς διακωνισμὸν τῶν συναλλαγῶν, γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι ἡ οικονομία προσαρμόζεται συνεχῶς πρὸς τὰ κρατοῦντα εἰς ἀνεπτυγμένας οικονομίας. Τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως εἰς τὰς καταθέσεις προθεσμίας ἀνήλθεν εἰς 15%, πλὴν ὁμως πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐντὸς τοῦ 1959 ἀπερροφήθησαν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., δραχ. 300 ἑκατ. περίπου ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν ἀποταμιεύσεων, αἵτινες ἄλλως θὰ

κατευθύνοντο πρὸς τὰς καταθέσεις προθεσμίας, ὁπότε τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως θὰ ἀνήρχετο εἰς 43%.

Ἄξιον ἰδιαίτερας σημασίας τυγχάνει τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀνοδος τῶν καταθέσεων κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐπραγματοποιήθη μὲ παράλληλον αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταθετῶν, ὅστις, βάσει πληροφοριῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἠξήθη κατὰ 25%.

Ἔτος	Ἀριθμὸς καταθετῶν
1958	580.000
1959	730.000

Ἡ αὐξήσις αὕτη τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταθετῶν ἀποδεικνύει ὅτι μεγαλύτερον συνεχῶς τμήμα τοῦ πληθυσμοῦ ἀποκτᾷ ἀποταμιευτικὴν ἰκανότητα λόγῳ τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος. Καὶ αὕτη ἀποτελεῖ τὸν κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως. Πρέπει, ἐπίσης, νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ αὐξήσις τῶν καταθέσεων ἐπραγματοποιήθη εἰς περίοδον μειώσεως τῶν ἐπιτοκίων καταθέσεων κατὰ 1,5 καὶ 2 μονάδας, κριθείσης ἀπαραίτητου διὰ τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ κόστους τοῦ χρήματος, τὸν ὁποῖον ὑπαγορεύει ἡ ἀνάγκη προώθησεως τῆς ἐπενδυτικῆς δραστηριότητος.

Διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως εἰς τοὺς φυσικοὺς ἀγωγούς αὐτῆς, τὰς τραπεζάς, κατέστη δυνατὴ ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πιστωτικοῦ συστήματος, ἥτις ἀσκέει ἀποφασιστικὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἐδραίωσιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος καὶ τῆς οικονομικῆν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας. Διὰ τῆς ἀποκτήσεως ἰδίων πιστωτικῶν μέσων, δύνανται αἱ τράπεζαι νὰ προβαίνουν εἰς τὴν χρηματοδότησιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας τῆς οικονομίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νέων ἐπενδύσεων, ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὸ ἐκδοτικὸν ἴδρυμα.

Χρηματοδότησις τῆς οικονομίας

Παράλληλος σχεδὸν πρὸς τὴν αὐξήσιν τῶν καταθέσεων κατὰ τὸ ἔτος 1959 ὑπῆρξε καὶ ἡ αὐξήσις τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οικονομίας ὑπὸ τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῆς Χώρας. Οὕτω, ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ

συνολικὴ χρηματοδότησις ἠξήθη κατὰ δραχ. 2.635 ἑκατ. ἢ κατὰ 11,8%, ἔναντι δραχ. 3.376 ἑκατ. ἢ 17,8% τοῦ ἔτους 1958. Ἡ κατὰ δραχ. 680 ἑκατ. ἐπὶ ἔλαττον αὐξήσις τῆς χρηματοδοτήσεως ἐντὸς τοῦ 1959, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον τοῦ 1958, ὀφείλεται κατὰ κύριον λόγον εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν βραχυπρόθεσμων πιστώσεων, αἵτινες ἠξήθησαν κατὰ δραχ. 953 ἑκατ. μόνον, ἔναντι ἀντίστοιχου αὐξήσεως 2.146 ἑκατ. δραχμῶν ἐντὸς τοῦ 1958. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη εἰς τὴν βραχυπρόθεσμον χρηματοδότησιν προήλθεν ἐκ τῆς στασιμότητος τῶν πρὸς τὴν βιομηχανίαν βραχυπρόθεσμων πιστώσεων, ἐνῶ συγχρόνως αἱ πρὸς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς οικονομίας πιστώσεις τῆς αὐτῆς μορφῆς ἠξήθησαν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῦ ἔτους 1958 πρὸς 25%. Ἡ στασιμότης τῶν βιομηχανικῶν βραχυπρόθεσμων πιστώσεων δὲν ὀφείλεται εἰς ἀπροθυμίαν τῶν τραπεζῶν νὰ χρηματοδοτήσουν τὰς παραγωγικὰς ἀνάγκας τοῦ κλάδου, ἀλλὰ εἰς τὸν κορεσμὸν τῶν βραχυπρόθεσμων ἀναγκῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, εἰς τὴν λαβοῦσαν χώραν ἐντὸς τοῦ 1959 ρευστοποιήσιν μέρους τῶν ἀποθεμάτων πρώτων ὑλῶν καὶ ἐτοιμῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας, ἅτινα φοίνεταί εἶχον δημιουργηθῆ περὶ τῶν κανονικῶν ἐπιπέδων καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς διαρροῆς βιομηχανικῶν πιστώσεων πρὸς μὴ παραγωγικοὺς κλάδους τῆς οικονομίας.

Αἱ πρὸς τὴν γεωργίαν χορηγούμεναι βραχυπρόθεσμοι πιστώσεις ἐσημείωσαν ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους αὐξήσιν ἴσην σχεδὸν πρὸς τὴν τοῦ ἔτους 1958 (δραχ. 584 ἑκατ. ἔναντι δραχ. 541 ἑκατ.). Αἱ διὰ τὴν καλλιέργειαν χρηματικαὶ ἀνάγκαι τῶν ἀγροτῶν ἐκαλύφθησαν εἰς ἐπίπεδον ὑψηλότερον τοῦ ἔτους 1958 κατὰ δραχ. 298 ἑκατ. Ἡ αὐξήσις τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Α.Τ.Ε. γεωργικῶν ἐφοδίων κατὰ δραχ. 285 ἑκατ. (κατὰ τὸ 1958 εἶχον μειωθῆ κατὰ 80 ἑκατ.) ἐξησφάλισε τὸν ὁμαλὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀγροτῶν διὰ τῶν ἀπαραίτητων ἐφοδίων. Ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῶν δανείων τούτων ὑπῆρξεν ἡ μεταβολὴ τῶν ἐπ' ἐνεχυρῶ προϊόντων δανείων. Οὕτω, ἐνῶ κατὰ τὸ 1958 τὰ δάνεια τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἶχον αὐξηθῆ κατὰ δραχ. 210 ἑκατ., ἀντιθέτως ἐντὸς τοῦ 1959 οὐδεμίαν αὐξήσιν ἐσημείωσαν.

Ἡ ἐξέλιξις ὀφείλεται εἰς εἰδικούς λόγους καὶ συγκεκριμένους εἰς τὴν μεγάλην ρευστοποίησιν, τὸ μὲν δανείων ἐπ' ἐνεχυρῶ σταφίδος,

κατόπιν τῆς οἰνοποίησης παλαιῶν ἀποθεμάτων εἰς ἐκτέλεσιν τῆς γνωστῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Γαλλίας, τὸ δὲ βάμβακος, λόγω τῆς ταχύτερας διαθέσεως τοῦ προϊόντος τούτου κατὰ τὸ 1959, διευκολυνθείσης ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴν μέριμναν.

Αἱ πρὸς τὸ ἐμπόριον παρεχόμεναι πιστώσεις ἠξήθησαν ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους κατὰ δραχ. 230 ἑκατ. Εἰδικώτερον, αἱ πιστώσεις πρὸς τὸ ἑσωτερικὸν ἐμπόριον ἠξήθησαν κατὰ δραχ. 322 ἑκατ., ἐξασφαλιζομένης οὕτω τῆς ὁμαλῆς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν, ἐνῶ αἱ πιστώσεις τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου ἐμειώθησαν κατὰ δραχ. 70 καὶ 15 ἑκατ. ἀντιστοίχως, λόγω κάμψεως τῶν εἰσαγωγῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐξαγωγῶν ἀφ' ἑτέρου.

Τέλος, ἡ Κυβέρνησις, ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως τῆς βιοτεχνίας, ἠξήσηε τὰς πρὸς τὸν κλάδον τοῦτον πιστώσεις κατὰ δραχ. 184 ἑκατ. ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959.

Παρὰ τὴν ὑστέρησιν τῆς βραχυπροθέσμου χρηματοδοτήσεως, αἱ μακροπρόθεσμοι πιστώσεις ἠξήθησαν ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ δραχ. 1.682 ἑκατ. ἢ 26%, ἔναντι δραχ. 1.230 ἑκατ. ἢ 23,5% τοῦ ἔτους 1958. Οὕτω, ἡ αὔξησις τῶν πιστώσεων τῆς κατηγορίας αὐτῆς ἀντιπροσωπεύει τὰ 63% τῆς συνολικῆς ἀνάδοδος τῆς χρηματοδοτήσεως, ἔναντι 36,4% τοῦ 1958 'Ἡ σημασία τῆς ἐξελίξεως ταύτης εἰς τὴν χρηματοδοτήσιν τῆς οἰκονομίας εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς προφανής. Διὰ τῆς αὔξεσεως τῶν μακροπροθέσμων πιστώσεων προωθεῖται ἡ δημιουργία νέου ὑλικοῦ κεφαλαίου, πρωταρχικοῦ παράγοντος διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας. Ἐκ τῆς αὔξεσεως τῶν μακροπροθέσμων πιστώσεων κατὰ τὸ 1959 δραχ. 630 ἑκατ. ἀφοροῦν τὴν γεωργίαν καὶ ἀντιπροσωπεύουν δάνεια δι' ἐγγείους βελτιώσεις καὶ ἐξοπλισμόν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἴδρυσιν νέων καὶ ἐπέκτασιν ὑφισταμένων ἀγροτικῶν βιομηχανιῶν, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀγροτικῶν μας προϊόντων. Σημαντικὸν μέρος τῆς αὔξεσεως (δραχ. 225 ἑκατ.) διετέθη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν κοινωφελῶν ἔργων, τὰ ὅποια πλὴν τῆς παραγωγικῆς των σπουδαιότητος, συμπληρώνουν τὸ εἰσόδημα τῶν ἀγροτῶν τῶν οἰκείων περιοχῶν. Τὸ ὑπόλοιπον τῆς αὔξεσεως κατανέμεται εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους, ὅπως ἡ βιομηχανία, ὁ οἰκισμὸς, τὰ μεταλλεῖα, ὁ τουρισμὸς κ.λ.π.

Παρὰ τὴν εὐνοϊκὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος

ἐξέλιξιν τῶν μακροπροθέσμων χορηγήσεων πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι αὕτη ὑπολείπεται τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας. Ἐκ τῶν διὰ τῆς αὔξεσεως τῶν καταθέσεων δεσμευθέντων κεφαλαίων, προοριζομένων διὰ μακροπροθέσμους χορηγήσεις πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἰδίως, παρέμεινεν ἀδιάθετον σημαντικὸν μέρος ἑλλείπει ἐπαρκoὺς ἐνδιαφέροντος τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας διὰ μακροχρονίου ἀποδόσεως ἐπενδύσεις. Τὸ κενὸν τοῦτο ἐπεζητήσε νὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Β.Α.), σκοπὸς τοῦ ὁποῖου, ὅπως ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐκτεθῇ, εἶναι ἡ ἀνάληψις πρωτοβουλίας ἐπενδύσεων εἰς τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποῖους οἱ ἰδιῶται ἐπιχειρηματῆαι δεικνύουν ἀπροθυμίαν. Παραλλήλως, πρὸς τὴν δημιουργίαν φορέων, ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῆς μείωσεως τῶν ἐπιτοκίων χορηγήσεων, κατέστησε δυνατόν τὸν ὑποβιβασμόν τοῦ κόστους τοῦ χρήματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἐπιχειρηματιῶν ἐκδήλωσις δραστηριότητος ἐπενδύσεων.

Δύναται νὰ λεχθῇ, συνεπῶς, ὅτι διὰ τῆς ἐπιτευχθείσης πιστωτικῆς ἐξυγιάνσεως κατέστη δυνατὴ ἡ ἰκανοποίησις τῶν πιστωτικῶν ἀναγκῶν ὄλων τῶν παραγωγικῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας, ἄνευ νομισματικῶν διαταραχῶν. Καὶ ἀντικειμενικὸν τῆς Κυβερνήσεως σκοπὸν εἰς τὸν πιστωτικὸν τομέα ἀποτελεῖ ἡ μείωσις τοῦ κόστους τοῦ χρήματος καὶ ἡ αὔξησις τῶν μακροπροθέσμων χορηγήσεων πρὸς χρηματοδοτήσιν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Χώρας.

6. Ἴσοζύγιον πληρωμῶν

Αἱ ἐξελίξεις εἰς τὰς σχέσεις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὑπῆρξαν ἐν τῷ συνόλῳ εὐνοϊκαί, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος τῆς Χώρας κατὰ 40,3 ἑκατ. δολλάρια, ἔναντι μείωσεως αὐτοῦ κατὰ 22,8 ἑκατ. δολλάρια ἐντὸς τοῦ ἔτους 1958. Οὕτω, τὸ ὕψος τοῦ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα ἀποθέματος τὴν 31 Δεκεμβρίου 1959 ἀνήρχετο εἰς 207 ἑκατ. δολλάρια, (ἄνευ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ δανείου τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως).

Εἰδικωτέρα παρατίθεται ἐν συνεχείᾳ ἔκθε-

σις τών έκδηλώσεων εις τούς κατ' ἴδιαν λογαριασμούς τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Εισαγωγαι

Ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους αἱ ἰδιωτικαὶ εἰσαγωγαί, ὡς καὶ αἱ τοῦ Δημοσίου, ἐσημείωσαν αἰσθητὴν μείωσιν. Οὕτω, αἱ πληρωμαὶ δι' εἰσαγωγὰς ἀνήλθον εἰς 454,8 ἑκατ. δολάρια, ἔναντι 491,4 ἑκατ. δολλαρίων κατὰ τὸ ἔτος 1958, ἥτοι ἐμειώθησαν κατὰ τὸ δόλλάρια ἢ 7,4%, ἐνῶ κατὰ τὸ 1958 εἶχον αὐξηθῆ κατὰ 16,3 ἑκατ. δολάρια ἢ 3,4%. Ἡ μείωσις εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα, ἂν ληφθῶν ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ ἐπὶ προθεσμιακῶ διακανονισμῶ εἰσαγωγαί, ὁπότε τὸ συνολικὸν ὕψος αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 450,4 ἑκατ. δολάρια, ἔναντι 509,8 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ ἔτους 1958, ὑπολείπεται δηλαδὴ κατὰ 55 ἑκατ. δολάρια ἢ 10,8%.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς μείωσης ὀφείλεται εἰς τὴν πτώσιν τῶν ἰδιωτικῶν εἰσαγωγῶν, αἵτινες ἀπὸ 437,2 ἑκατ. δολάρια τοῦ ἔτους 1958, ὑπεχώρησαν κατὰ τὸ 1959 εἰς τὰ 419 ἑκατ. δολάρια. Ἡ μείωσις ἀφορᾷ κατὰ τὸ μεγαλύτερον αὐτῆς μέρος τὰ καταναλωτικὰ ἀγαθὰ. Εἰς τὰ κεφαλαιουχικὰ ἀγαθὰ ἡ μείωσις εἶναι μικροτέρα, ἀναφέρεται δὲ εἰς ἀγαθὰ δευτερευούσης σημασίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας, ὅπως τὰ λεωφορεῖα, τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα κ.λπ.

Ἡ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν ὀφείλεται εἰς τὰς μειωμένας ἀνάγκας εἰσαγωγῆς γεωργικῶν εἰδῶν, λόγῳ ἠϋξημένης ἐγχωρίου παραγωγῆς, εἰς τὴν ρευστοποίησιν μέρους τῶν ἀποθεμάτων πρώτων ὑλῶν, δημιουργηθέντων κατὰ τὸ παρελθόν, πέρα τῶν κανονικῶν ἐπιπέδων, κυρίως δὲ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ληφθέντων κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1958 μέτρων πρὸς ἀνάσχεσιν τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν. Εἰδικώτερον, ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν τροφίμων ὀφείλεται κατὰ κύριον λόγον εἰς τὰς μειωμένας εἰσαγωγὰς σίτου καὶ λοιπῶν δημητριακῶν, λόγῳ τῆς ἠϋξημένης ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν εἰδῶν κλωστοῦφαντουργίας εἶναι συνέπεια τῶν ἠϋξημένων εἰσαγωγῶν καὶ ἐπομένως καὶ τῶν ἀποθεμάτων τῶν προηγουμένων ἐτῶν καὶ τῆς σημαντικῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῆς ἐγχωρίου κλωστοῦφαντουργίας κατὰ τὸ 1958, ἐν μέρει δὲ

καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 ληφθέντων συναλλαγματικῶν μέτρων.

Ἡ κάμψις τῶν εἰσαγωγῶν αὐτοκινήτων ὀφείλεται κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος εἰς τὰ ληφθέντα κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1958 μέτρα καὶ εἰς κορεσμόν τινα τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας εἰς λεωφορεῖα καὶ φορτηγὰ. Αἱ σημαντικῶς μειωμένα εἰσαγωγὰ εἰδῶν πολυτελείας ἀποτελοῦν συνέπειαν τῶν ληφθέντων μέτρων πρὸς περιορισμὸν τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἀποτελοῦν ἀδιάφευστον ἀπόδειξιν τῆς ὑγιούς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐξέλιξις τοῦ σκέλους τῶν εἰσαγωγῶν κατὰ τὸ 1959 ὑπῆρξεν εὐνοϊκὴ διὰ τὴν συναλλαγματικὴν θέσιν καὶ γενικώτερον διὰ τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, εἶναι δὲ ἀποτέλεσμα τῆς καταβαλλομένης πρὸς τὴν πλευρὰν αὐτὴν σθεναρᾶς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἐξαγωγαι

Αἱ ἐξ ἐξαγωγῶν εἰσπράξεις διεμορφώθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 εἰς ὕψος κατὰ 19,5 ἑκατ. δολάρια κατώτερον τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ 1958 ἢ κατὰ 30,3 ἑκατ. συνυπολογιζομένης καὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν οἴνων εἰς Γαλλίαν. Ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὸ γεγονός ὅτι αἱ ἐλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ ἀντιμετωπίζουσι εἰς τὴν διεθνή ἀγορὰν συνεχῶς ὀξυνόμενον ἀνταγωνισμόν ἄλλων χωρῶν, αἵτινες ἐξάγουσι τὰ αὐτὰ προϊόντα. Τοῦτο αὐξάνει τὴν διαπραγματευτικὴν ἱκανότητα τῶν ἀγοραστῶν, με ἀποτέλεσμα τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἡ μνημονευθεῖσα μείωσις κατὰ τὸ ἔτος 1959. Ἐπιβεβαιούται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ δείκτης τοῦ ὄγκου τῶν ἐξαγομένων, με βάσιν τὸ 1954, διεμορφώθη κατὰ τὸ ἔτος 1959 (α) εἰς τὰ 97,2 ἔναντι 99 τοῦ 1958, ἐνῶ ὁ δείκτης τιμῶν (α), με τὸ αὐτὸ ἔτος βάσεως, ἐκινήθη εἰς τὰ 103 ἔναντι 112 τοῦ ἔτους 1958. Δέον ἐν τούτοις νὰ σημειωθῆ ὅτι αἱ ἐξαγωγαὶ τοῦ ἔτους 1959 δὲν δύνανται νὰ συγκριθῶν ἀμέσως πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς τοῦ 1958, διότι αἱ τελευταῖαι ἦσαν ἐκτάκτως ἠϋξημένοι λόγῳ τῆς ἐξαγωγῆς μεγάλων ποσοτήτων οἴνου εἰς Γαλλίαν. Ἡ θέσις εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται αἱ ἐλληνικαὶ ἐξαγωγὰ ἤγαγε τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ἠψὴν διαφοράν μέ-

τρων, περί τινων τῶν ὁποίων γίνεται περαιτέρω λόγος.

Εἰς τὰ κυριώτερα εἰδικώτερον ἐξαγωγίμα προϊόντα, ἢ κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐξέλιξις ἐμφανίζεται ὡς ἀκολουθῶς:

Αἱ ἐξαγωγαὶ οἴνων κατὰ τὸ 1958 ὑπῆρξαν, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἀσυνήθως ὑψηλαὶ διαμορφωθείσαι εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν 21,2 ἑκατ. δολλαρίων ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος εἶχον ἀνέλθῃ εἰς 3 τὰ μόλις ἑκατ. δολλάρια. Ὅπως εἶναι προφανές, εἰς τὴν διακύμανσιν τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ προϊόντος τούτου ὀφείλεται τὸ 60% τῆς κατὰ τὸ λήξαν ἔτος διαφορᾶς εἰς τὰς ἐξαγωγὰς.

Αἱ συναλλαγματικαὶ εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς καπνῶν ἐντὸς τοῦ 1959 ἐμφανίζονται μειωμένα ἕναντι τοῦ ἀμέσως προηγούμενου ἔτους κατὰ 17 ἑκατ. δολλάρια. Οὕτω, ἕναντι 92 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ 1958 ἀναμένονται 75 ἑκατ. δολλάρια κατὰ τὸ 1959. Ἡ μείωσις εἶναι συνέπεια ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς μειώσεως τῶν ἐξαχθεϊσῶν ποσοτήτων, ἰδίᾳ εἰς Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν.

Ἡ διάδοσις τοῦ φίλτρου καὶ ἡ βελτίωσις τῆς τεχνικῆς ἐπεξεργασίας τῶν καπνῶν, καταστήσασαι δυνατὴν τὴν χρησιμοποίησιν καπνῶν κατωτέρου ποιότητος, ἐπέτρεψαν τὴν εἰς τὴν διεθνή κερναγοράν εἴσοδον νέων χωρῶν, ὅπως τῆς Γιουγκοσλαβίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Βουλγαρίας κ.λ.π., μὲ συνέπειαν τὴν κάμψιν τῶν τιμῶν τῶν ἀνατολικῶν καπνῶν καὶ τὴν ὄξυνσιν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν χωρῶν, αἵτινες παράγουν ἀνωτέρας ποιότητος καπνά.

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐξαγωγικῆς περιόδου τοῦ παρελθόντος ἔτους, αἱ ἑλληνικαὶ σταφίδες εὐρέθησαν πρὸ σημαντικῶς ἠϋξημένης διεθνοῦς παραγωγῆς καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ προσφορᾶς τοῦ προϊόντος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ὄξυνσιν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν παραγωγῶν χωρῶν διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς ἠϋξημένης παραγωγῆς. Οὕτω, ἡ Τουρκία, ἐπὶ τῷ σκοπῷ διαθέσεως τῆς μεγάλης παραγωγῆς τῆς, ὑπέβιβασε τὰς τιμὰς τῆς σουλτανίνας κατὰ 30% καὶ πλέον, καταστήσασα δυσχερῆ τὴν διάθεσιν τῶν ἑλληνικῶν σταφίδων εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἰς τὰ προγενέστερα ἐπίπεδα τιμῶν. Ὡς ἐκ τούτου αἱ πωλήσεις περιορίσθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 30 ἑκατ. δολλάρια, ἕναντι 34 ἑκατ. δολ-

λαρίων, τοῦ 1958. Εὐνοϊκὸν διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος στοιχεῖον ἀποτελεῖ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐξαγωγικὴ περίοδος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤρχισεν ἀπῆλλαγμένη παλαιῶν ἀποθεμάτων, ρευστοποιηθέντων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1958 διὰ τῆς ἐξαγωγῆς σημαντικῶν ποσοτήτων οἴνων εἰς Γαλλίαν.

Ἡ μείωσις τῶν ἐξαγωγῶν ἐλαιῶν καὶ ἐλαιολάδου ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ 3,7 ἑκατ. δολλάρια ἔχει τὴν ἀφετηρίαν εἰς τὴν ὑψωσιν τῶν τιμῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, λόγῳ τῆς μειωμένης παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1958. Ἀπότοκος αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ ἀδυναμία τοποθέτησεως τοῦ προϊόντος εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν, ὅπου αἱ τιμαὶ ἐσημείωσαν πτώσιν ἐξ αἰτίας τῆς ἠϋξημένης προσφορᾶς ἀποθεμάτων τῶν ἄλλων ἐλαιοπαραγωγικῶν χωρῶν.

Αἱ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων εἰσπράξεις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 διεμορφώθησαν εἴτε εἰς τὰ ἐπίπεδα τοῦ 1958, ὡς ἐπὶ παραδείγματι συνέβη μὲ τὰς εἰσπράξεις ἐξ ἐξαγωγῶν δάμβακος, βιομηχανικῶν εἰδῶν κ.λ.π., εἴτε εἰς ἐλαφρῶς ἀνωτέρα τούτων (νωπαὶ ὀπῶραι, δέρματα, κολοφώνιον — τερεβινθέλαιον, μεταλλεύματα κλπ.). Δέον ἀκόμη νὰ προστεθῇ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐπραγματοποιήθησαν ἑκτακτοὶ εἰσπράξεις περίξ τῶν 7,5 ἑκατ. δολλαρίων ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς σίτου.

Ἐν συμπεράσματι, αἱ ἐξαγωγαὶ τοῦ ἔτους 1959, παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπάθειάς, ὑπελείφθησαν τῶν ἀντιστοιχῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ λόγους, οἵτινες δὲν ἐλέγχονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ ὑπερπαραγωγή τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκλιθεῖσα πτώσις τῶν τιμῶν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν. Ἡ Κυβέρνησις, ἐκτιμῶσα τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος, προέβη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου εἰς λήψιν μέτρων ἀποσκοπούντων εἰς τὴν ἀπόκτησιν μεγαλύτερας διαπραγματευτικῆς ἰκανότητος κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἐμπορικῆς μας πολιτικῆς, διὰ τῆς καθιερώσεως εἰς περιπτώσεις ὠρισμένων εἰδῶν ποσοστῶσεων ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ χωρῶν ἐλευθέρου συναλλάγματος καὶ στροφῆς αὐτῶν πρὸς χώρας, μὲ τὰς ὁποίας ὑφίσταται σύνδεσις διὰ διμερῶν συμβάσεων, ἣδη δὲ τὰ μέτρα ταῦτα ἤρχισαν νὰ ἀποδίδουν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα.

Ἄδηλοι πόροι καὶ πληρωμαὶ

Αἱ ἐξ ἀδῆλων πόρων εἰσπράξεις ἀνήλθον κα-

τὰ τὸ 1959 εἰς 237,2 ἑκατ. δολλάρια, ἔναντι 217,6 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ 1958. Ἡὑξήθησαν δηλαδὴ κατὰ 19,6 ἑκατ. δολλάρια, ἐνῶ ἐντὸς τοῦ 1958 εἶχον μειωθῆ κατὰ 18,1 ἑκατ. δολλάρια ἔναντι τοῦ προγενεστέρου ἔτους.

Αἱ ἀδήλοι πληρωμαὶ διεμορφώθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν 54,7 ἑκατ. δολλαρίων, ἔναντι 47,7 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ ἔτους 1958. Αἱ ἐξελίξεις αὐταὶ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῶν καθαρῶν ἀδήλων πόρων ἀπὸ 170 ἑκατ. δολλάρια τοῦ ἔτους 1958 εἰς 182,5 ἑκατ. δολλάρια κατὰ τὸ 1959. Ἡ σημασίαι τῆς κινήσεως τῶν καθαρῶν ἀδήλων πόρων εἶναι προφανῆς, ἀποκτᾶ δὲ μεγαλύτεραν σημασίαν ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι αὕτη ἐπῆλθεν ἐν ᾧ χρόνῳ συνεχιζέτο ἡ διεθνῆς ναυτιλιακὴ κρίσις, αἱ δὲ ἐξ ἐξαγωγῶν εἰσπράξεις διεμορφώθησαν εἰς ἐπίπεδα χαμηλότερα τῶν ἀντιστοίχων τοῦ ἔτους 1958.

Ἡ αὔξησις τῶν ἀδήλων πόρων ὀφείλεται εἰς τὰ μεταναστευτικὰ ἐμβάσματα ἀφ' ἐνὸς καὶ τὸ τουριστικὸν συνάλλαγμα ἀφ' ἑτέρου. Τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα καὶ οἱ λοιποὶ ἀδήλοι πόροι παρέμειναν περίπου ἀμετάβλητοι.

Αἱ ἐκ τοῦ ναυτιλιακοῦ συναλλάγματος εἰσπράξεις θὰ ἦσαν μειωμέναι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ἄνευ τῆς σταθερᾶς ναυτιλιακῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικὴν, ἐδραϊώνει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐφοπλιστῶν εἰς τὴν κυανόλευκον προσελκύνουσα ἀθροῦν ἐγγραφῆν πλοίων ἑλληνικῆς ἰδιοκτησίας εἰς τὰ ἑλληνικὰ νηολόγια. Λήγοντος τοῦ ἔτους 1959 ἡ χωρητικότης τῶν ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίων ὑπερέβη τὰ τέσσαρα ἑκατομύρια κόρων, ἀνελθούσα εἰς τὸ ὑπερδιπλάσιον τῆς προπολεμικῆς. Πρέπει ἐν τούτῳ νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸν τουρισμὸν ὡς τὰς πλέον δυναμικὰς πηγὰς ἀδήλων πόρων.

Ἡ αὔξησις τῶν ἀδήλων πληρωμῶν προεκλήθη, κυρίως, ἀπὸ τὰς ἠὑξημένας πληρωμὰς, μεταφορῶν (εἰσιθῆρια, ναῦλοι, ἐπισκευαὶ πλοίων), μισθῶν καὶ συντάξεων, ὡς καὶ προμηθειῶν ἀντιπροσώπων.

Ἀντιθέτως, αἱ δαπάναι τῶν Ἑλλήνων τουριστῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐκινήθησαν εἰς ἐπίπεδον χαμηλότερον τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ ἔτους 1958 κατὰ 1,1 ἑκατ. δολλάρια.

Κινήσις κεφαλαίων

Ἡ καθαρὰ κινήσις κεφαλαίων ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1959 ἐνεργητικὴ καὶ δὴ εἰς ἐπίπεδον κατὰ πολὺ ὑψηλότερον τῶν προηγούμενων ἐτῶν. Οὕτω, ἔναντι 28,2 ἑκατ. τοῦ ἔτους 1957 καὶ 29,4 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ ἔτους 1958, ἡ ἐνεργητικὴ θέσις τῆς κινήσεως κεφαλαίων κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἀνήλθεν εἰς 52,5 ἑκατ. δολλάρια.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου αὔξησεως συνιστᾷ ἡ τακτικὴ κινήσις κεφαλαίων, ἥτις ἀπὸ 40,4 ἑκατ. δολλάρια τοῦ ἔτους 1958 ἀνήλθεν εἰς 55,3 ἑκατ. δολλάρια κατὰ τὸ ἔτος 1959. Ἡ ἐξελίξις ὀφείλεται εἰς τὰς ἠὑξημένας εἰσροὰς ἰδιωτικῶν κεφαλαίων καὶ τὰς ἐπιπλέον ἀποδείξεις τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἰδιωτῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς τὸ οἰκονομικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεως. Ἐνεργητικὴ ὑπῆρξεν, ἐπίσης καὶ ἡ ἑκτακτὸς κινήσις κεφαλαίων, συμβαλοῦσα εἰς τὴν συνολικὴν κίνησιν κεφαλαίων διὰ ποσοῦ 7 ἑκατ. δολλαρίων, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1958 ὑπῆρξεν ἡ αἰτία μειώσεως τῆς συνολικῆς κινήσεως κατὰ 5,4 ἑκατ. δολλάρια. Οὕτω, ἡ Κυβέρνησις, ἐν τῇ ἐπιδίωξί τῆς ἐξασφαλίσσεως ἀνεύου χρηματοδοτήσεως τοῦ ἔργου τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, ἐπέτυχεν τὴν σύναψιν τοῦ γνωστοῦ δανείου μετὰ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως, ἐκ τοῦ ὁποίου μέρος (13 ἑκατ. δολλάρια) εἰσπράχθη ἐντὸς τοῦ 1959. Ἐπι πλέον διὰ συντόνων ἐνεργειῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπετεύχθη ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ εἰσπράξις τῆς πρώτης δόσεως (4,6 ἑκατ. δολλάρια) τοῦ παγιοποιηθέντος ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἑλληνο - αἰγυπτιακοῦ clearing, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ρευστοποιήσις τοῦ συνόλου σχεδὸν (5,6 ἑκατ. δολλάρια) τοῦ λαθεῖν μας ἔναντι τῆς καταργηθείσης Ἑυρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν. Πέρα τούτων, ἐντὸς τοῦ 1959 εἰσπράχθησαν 2 ἑκατ. δολλάρια ὡς ἀποζημίωσις δι' ἐπιταχθέντα κατὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως φορτία καὶ σκάφη.

Ἡ τοιαύτη ἐξελίξις εἰς τὴν καθαρὰν κίνησιν κεφαλαίων ἀποκτᾷ μεγαλύτεραν σημασίαν ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 ἐπραγματοποιήθη ἡ καταβολὴ τοῦ μεριδίου τῆς Ἑλλάδος (15 ἑκατ. δολλάρια) εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον.

Ἡ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος καταβολὴ τοῦ μεριδίου συμμετοχῆς εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Τα-

μείον επιτρέπει την χρησιμοποίησιν τῶν συναλλαγματικῶν πόρων τοῦ Ταμείου τούτου πρὸς κάλυψιν τρεχόντων ἐλλειμμάτων τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Ἡ ἐνέργεια αὕτη ἐνέχει ἰδιάζουσας σημασίαν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, λόγω τῆς σταθερᾶς μειώσεως τῆς ἀμερικανικῆς οικονομικῆς βοήθειας. Κατὰ τὰ ἔτη τῆς μεγάλης ἀμερικανικῆς βοήθειας, μικρὰν εἶχε σημασίαν ἡ ἀδυναμία τῆς Ἑλλάδος νὰ χρησιμοποιοῖ τὰς ὑπὸ τοῦ Δ.Ν.Τ. παρεχομένας πιστωτικὰς διευκολύνσεις, ἐφ' ὅσον ἡ χρησιμοποίησις τῶν διαθέσιμων τοῦ Ταμείου τούτου συνεπάγεται καταβολὴν προμηθειᾶς καὶ προοδευτικῶς ἀξαναμένου ἐπιτοκίου. Ἄφ' ἧς ὁμως ἡ Ἑλλάς ὑποχρεοῦται νὰ καταφεύγῃ εἰς διακυβερνητικὰ δάνεια καὶ ἰδιωτικὰς πιστώσεις μὲ σημαντικὴν ἐπιβάρυνσιν εἰς τόκους καὶ προμηθειᾶς, ἔχει πρόδηλον σημασίαν ἡ δυνατότης χρησιμοποίησεως τῶν χαμηλοτάκων πιστωτικῶν διευκολύνσεων τοῦ Δ.Ν.Τ.

Διὰ τῆς καθιερώσεως προσφωτέρου συστήματος ἀπορροφήσεως (τριγωνικαὶ ἀναλλαγαι καὶ συνολικαὶ ἐξουσιοδοτήσεις) κατέστη δυνατὴ ἡ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 ἀπορρόφησις ἀμερικανικῆς βοήθειας ὕψους σημαντικῶς ἀνωτέρου τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ ἔτους 1958. Οὕτω, ἔναντι 23,1 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ 1958, ἡ ἀπορροφηθεῖσα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος βοήθεια ἀνῆλθεν εἰς 38,6 ἑκατ. δολλάρια. Ἐκ τούτων, 8,4 ἑκατ. δολλάρια προέρχονται ἐκ τοῦ συναφθέντος παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐναπτύξεως δανείου (ὕψους 12 ἑκατ. δολλαρίων) διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἐργοστασίου ἀζώτου, ἡ συμβολὴ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας προοιωνίζεται ἐξόχως εὐεργετικῇ.

Αἱ ἐκτεθεῖσαι ἐξελίξεις εἰς τοὺς ἐπὶ μέρος λογαριασμοὺς τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν εἶχον ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῶν συναλλαγματικῶν διαθέσιμων τῆς Χώρας κατὰ 31,3 ἑκατ. δολλάρια, ἐνῶ συγχρόνως ὁ ἔντονος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀντιθησαυρισμὸς χρυσῶν λιρῶν ἐνίσχυσε ἐτι περαιτέρω τὴν συναλλαγματικὴν θέσιν τῆς Χώρας διὰ ποσοῦ 9 ἑκατ. δολλαρίων εἰς χρυσὰς λίρας, μὲ τὸ μνημονευθὲν ἀνωτέρω ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ συναλλαγματικοῦ τῆς Χώρας ἀποθέματος. Χάρις εἰς τὴν κατὰ 40,3 ἑκατ. δολλάρια αὔξησιν ἔφθασε τοῦτο κατὰ τὸ λήξαν ἔτος εἰς τὸ ἀνώτατον μεταπολεμικὸν ἐπίπεδον.

III. Ἡ ἀσκηθεῖσα Δημοσιονομικὴ Πολιτικὴ

Ἐπιδιώξεις καὶ ἐπιτεύγματα

Ἐξετέθησαν ἤδη αἱ βασικαὶ διεθνεῖς οικονομικαὶ ἐξελίξεις τῆς περιόδου 1957 - 1959 καὶ ἀνεπτύχθησαν, ἐπίσης, τὰ βασικὰ μακροχρόνια προβλήματα τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας καὶ αἱ διαρθρωτικαὶ ἀνάπτυξες τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐξελίξεων εἰς τοὺς σπουδαιότερους τομεῖς τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας. Διὰ τῆς παραθέσεως χαρακτηριστικῶν στατιστικῶν στοιχείων ἀπεικονίσθησαν αἱ μεταβολαὶ τῶν κυριωτέρων μεγεθῶν τῆς ἐθνικῆς οικονομίας, αἵτινες συνιστοῦν τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν αὐτῆς θέσιν κατὰ τὸ ἔτος 1959, προσέτι δὲ ἐπιτρέπουν τὴν διατύπωσιν ὠρισμένων προβλέψεων διὰ τὸ 1960.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι στενωπάτη ὑφίσταται αἰτιώδης σχέσις μεταξύ τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος τῆς Χώρας. Ἡ προταχθεῖσα ἀνάλυσις ἐπιτρέπει τὴν σαφῆ ἀντίληψιν καὶ ἀξιολόγησιν τῶν ὀρίων καὶ δυνατοτήτων τῆς ἀσκουμένης δημοσιονομικῆς πολιτικῆς. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ σαφὴς ἀναγνωρίσις τῶν μακροχρόνιων πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας, ἐπιτρέπει τὴν δικαίαν ἀξιολόγησιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιτευγμάτων, ὡς καὶ τῶν σοβαρῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει συνεχῶς ἡ ἀσκησις τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀσκουμένης δημοσιονομικῆς πολιτικῆς παρέχουν τὴν δυνατότητα ἀντικειμενικῆς ἀξιολογήσεως τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ συγχρόνου Κράτους διαχειρίζεται ὑψηλὸν ποσοστὸν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, οὕτω δὲ τὰ ποικίλα μέτρα τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς ἐπηρεάζουν βαθῶς, ἀμέσως καὶ ἐμμέσως, τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος τῆς Χώρας. Κατὰ γενικὴν ἀποδοχὴν, πέρα τῆς καλύψεως τῶν τρεχουσῶν κρατικῶν ἀναγκῶν, ἡ σύγχρονος δημοσιονομικὴ πολιτικὴ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀκολουθῶν σημαντικῶν ἐπιδιώξεων.

1. Τῆς ἐξασφαλίσεως νομισματικῆς σταθερότητος, ἐσωτερικῆς τε καὶ ἐξωτερικῆς, διὰ τῆς δημοσιονομικῆς ἰσορροπίας.

2. Τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ προγραμμα-

τισθέντος έκάστοτε ρυθμού οικονομικής ανάπτυξεως επί τῷ σκοπῷ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς σταθερᾶς συνολικῆς βελτιώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ.

3. Τῆς ἀσκήσεως κοινωνικῆς πολιτικῆς διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν ἀπορωτέρων τάξεων.

Ἐκ τῆς ἀκολουθοῦσης λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς τοῦ λήξαντος ἔτους, πρέπει νὰ συναχθῆ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐν ὄψει τῶν ἑλληνικῶν δυνατοτήτων καὶ τῶν διεθνῶν οικονομικῶν ἐξελίξεων, ἐπραγματοποιήθησαν σημαντικὰ ἀποτελέσματα εἰς ὅλους τοὺς βασικοὺς τομεῖς τῆς δημοσίας δραστηριότητος.

1. Δημοσιονομικὴ καὶ νομισματικὴ σταθερότης

Ἡ ἐξασφαλισθεῖσα ἰσοσκέλις τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξουδετέρωσε τὴν πλέον ἐπικίνδυνον αἰτίαν νομισματικῶν διαταραχῶν καὶ πληθωρικῶν πιέσεων τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου. Οὕτω, ὁ κυριώτερος διαταρακτικὸς παράγων, δηλαδὴ τὸ δημοσιονομικὸν ἔλλειμμα, ἔπαυσε πλέον νὰ ἀπειλῇ πᾶσαν προσπάθειαν οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς οικονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος, ἥτις, χωρὶς νὰ ἀποτελῇ αὐτοσκοπὸν, εἶναι ὅμως ἡ πρωταρχικὴ προϋπόθεσις πάσης ὑγιοῦς οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἄνευ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ διεθνούς ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα, ἡ προσπάθεια ἐπιτεύξεως ἀνωτέρου ἐπιπέδου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑπονομεύεται. Ἐπὶ πλέον, χάρις εἰς τὴν ἀξιόλογον σταθερότητα τῶν τιμῶν, αἱ πραγματοποιοῦμεναι αὐξήσεις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος συνιστοῦν ἀντίστοιχον βελτίωσιν τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ. Ἀντιθέτως, ὁ πληθωρισμὸς πλήττει πρωτίστως τὰς οικονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεις καὶ δημιουργεῖ ψευδαίσθησιν οικονομικῆς προόδου.

Ἡ δημοσιονομικὴ ἐξυγίανσις (ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ), μὲ τὰς εὐεργετικὰς αὐτῆς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οικονομίας, ἐπετεύχθη διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν κρατικῶν ἐσόδων καὶ διὰ τῆς προίωσης συμβολῆς τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς περιστολῆς τῶν κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν.

Τῶν καταβληθεισῶν προσπάθειῶν καὶ τῶν πραγματοποιηθέντων ἀποτελεσμάτων παρέχεται ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ συνοπτικὴ ἔκθεσις.

Πόροι καὶ δαπάναι

Κρατικὰ ἔσοδα ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν

Ἡ δημοσιονομικὴ ἰσορροπία ἐπετεύχθη κατὰ μέγα μέρος διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως συνεχοῦς ἀνοδικῆς πορείας τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν κρατικῶν ἐσόδων, ἀνωτέρας μάλιστα εἰς ρυθμὸν τῆς ἀντιστοίχου τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Συγκεκριμένως, ἀπὸ τοῦ 1956 καὶ ἐντεύθεν διαπιστοῦται αὐξήσις τῶν κρατικῶν ἐσόδων κατὰ 30%. Ἡ αὐξήσις αὕτη εἶναι περίπου διπλασία τῆς σημειουμένης ἀνάδοδος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὴν ἀντίστοιχον χρονικὴν περίοδον.

Τὰ ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν κρατικὰ ἔσοδα, καλύπτοντα τὸ πέμπτον περίπου τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς κρατικῆς φορολογίας, τῆς μὲν ἀμέσου καλυπτοῦσης τὰ 19% τῶν ἐσόδων τούτων, τῆς δὲ ἐμμέσου τὰ 70% περίπου. Ἡ αὕτη ἀναλογία ἐμφανίζεται εἰς ὅλας τὰς χώρας, ἡ οικονομία τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ὑπὸ ἀνάπτυξιν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς οικονομικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας.

Τὰ αἰτία τῆς σχέσεως ταύτης εἶναι ὀργανικὰ καὶ πολλὰ. Ἐνδεικτικῶς δύναται νὰ μνημονευθῆ ἡ ἐπικρατοῦσα εἰς τὰς χώρας μὲ βαθμὸν ἀναπτύξεως οἷος ὁ τῆς Ἑλλάδος, μικρὰ ἰδιοκτησία, αἱ μικραὶ ἐπιχειρηματικαὶ μονάδες καὶ τὸ χαμηλὸν εἰσόδημα τῆς πλειονότητος τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ὅποion εἶναι συχνὰ κατώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐλαχίστου ἀφορολογήτου ὄριου. Εἰς τὰ αἰτία ταῦτα θὰ ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ καὶ εἰδικὰ παρ' ἡμῖν βραχυχρονίως ὑφιστάμενα, ὡς ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν διόγκωσις τῆς ἐμμέσου φορολογίας, αἱ γενόμεναι τελευταίως μειώσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν εἰς τοὺς ἀμέσους φόρους, αἱ παρασχεθεῖσαι φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ καὶ μειώσεις ὡς τὰ κίνητρα ἀναπτύξεως τῆς οικονομίας ἢ ὑπ' ἄλλην μορφήν, ἡ συμπιεζομένη φοροδιαφυγὴ κ.λ.π. Ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν διόγκωσις τῆς ἐμμέσου φορολογίας εἶναι ἰδιαίτερος σημαντικὴ. Περίπου τὰ 40% τῶν ἐμμέσων φόρων προέρχονται ἐκ τελωνειακῶν εἰσπράξεων δασμῶν καὶ συμπαραρμαρτοῦν-

των ειδικών φόρων.

Παρά ταύτα, η Κυβέρνησις ἐπιδιώκει σὺν τῷ χρόνῳ τὴν μείωσιν τῆς δεσποζούσης θέσεως τῆς ἐμμέσου φορολογίας, ὅπως διαπιστοῦται κυρίως ἐκ τῆς σημειουμένης ἀνάδοδος τῆς ἀποδόσεως τῆς ἀμέσου φορολογίας καὶ δὴ τοῦ εἰσοδήματος. Ἀποφασιστικὸν παράγοντα τῆς ἀνάδοδος τῆς ἀποδόσεως τῆς ἀμέσου φορολογίας καὶ τῶν κρατικῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν ἐσόδων γενικῶς ἀπετέλεσεν, οὐχὶ μόνον ἡ ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διευρυνσις τῆς φορολογικῆς βάσεως καὶ τῆς φορολογητέας ὕλης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ μέτρων καταπολεμησέως τῆς φοροδιαφυγῆς, βελτιώσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν φοροτεχνικῶν ὑπηρεσιῶν, περιορισμοῦ ἢ καὶ καταργήσεως πολλῶν ἐκ τῶν οικονομικῶς ἀνατιολογητῶν φορολογικῶν ἐξαίρέσεων καὶ ἀπαλλαγῶν, παροχῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης κ.λ.π.

Περιστολὴ κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν

Συγχρόνως ἡ Κυβέρνησις ἐπέδιωξε καὶ ἐπέτυχε τὴν συνεχῆ μείωσιν τῆς ἀναλογίας τῶν κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν ἔναντι τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ ἔναντι τοῦ συνόλου τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, διὰ τῆς προσαρμογῆς μεγάλων κατηγοριῶν κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν πρὸς τοὺς δημιουργουμένους πόρους. Δι' ὃ καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως τῶν ἐν λόγῳ δαπανῶν ἀπὸ τοῦ 1956 καὶ ἐνεῦθεν εἶναι αἰσθητῶς κατώτερος τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, περιοριζόμενος εἰς 19% ἔναντι 30% τῶν ἐσόδων.

α.— Ἀμύνης - ἀσφαλείας

Βασικὸν χαρακτηριστικὸν στοιχεῖον τῶν κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν εἶναι ἡ ἀναλογία τῶν δαπανῶν ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, αἵτινες φθάνουν ἀπὸ 36% μέχρι 41% τοῦ συνόλου τούτων. Ἐπὶ τῶν δαπανῶν τούτων ἐπιζητεῖται συνεχῆς συμπίεσις, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, ὅπως διαπιστοῦται ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν διαρκούσης τῆς τελευταίας τετραετίας.

β.— Διοικήσεως

Συμπίεσις, ὡσαύτως, τῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν, ἐπεδιώχθη συστηματικῶς εἰς ὅλας τὰς δαπάνας τῆς διοικήσεως, ἐνῶ παραλλήλως ἱκα-

νοποιήθη ἐπαρκῶς ἡ βασικὴ ἐπιδιώξις τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οικονομικῆς θέσεως τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν κρατικῶν λειτουργῶν καὶ τῶν συνταξιούχων, ἐν τὸς τοῦ πλαισίου πάντοτε τῶν δυνατοτήτων τῆς κρατικῆς διαχειρήσεως καὶ μὲ αὐτόνοτον ἐπιδιώξις τὴν περιφρούρησιν τῆς σταθερότητος τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῆς δραχμῆς, ἡ ἐξασθένεισις τῆς ὁποίας θὰ ἐπέβαιεν εἰς βάρος αὐτῶν τούτων τῶν μισθωτῶν. Οὕτω, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1958 ἐχορηγήθη γενικὴ αὐξήσις τῶν μισθῶν, ἀνεληθούσα εἰς 9% μετὰ τῆς πρότινων μηνῶν παρασχεθείσης. Καὶ αὕτη ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Συγχρόνως ηὔξηθησαν κατὰ 12% αἱ κρατικαὶ συντάξεις καὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1959 παρεσχέθησαν εἰς τοὺς κρατικούς λειτουργοὺς ἐπίδοματα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἴσα πρὸς 10% τοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν τριετιῶν. Πέρα τῆς ἐνισχύσεως ταύτης, παρεσχέθη προσφάτως εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τὰς οἰκογενείας των, ὡς καὶ εἰς τοὺς συνταξιούχους, πλήρης ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις. Θὰ ἔδει τέλος, νὰ τονισθῇ ὅτι λόγῳ συνεχῶν βελτιώσεων τῆς θέσεως τῶν κρατικῶν λειτουργῶν ἰδίᾳ αἱ κρατικαὶ δαπάναι διοικήσεως κατὰ τὴν τετραετίαν 1956 — 1959 ηὔξηθησαν κατὰ 27,3%, οὕτω δὲ αὐταὶ ἀπερρόφησαν μετὰ τῶν συντάξεων τὰ 52,2% τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν κρατικῶν ἐσόδων καὶ τὰ 53,3% τῶν κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν κατεῦθυνσιν ταύτην τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν κρατικῶν λειτουργῶν, ἡ Κυβέρνησις ἐνδιαφέρεται ἰδιαίτερω καὶ ὑπολογίζει ἐν ἐπιτύχῃ συντόμως τὴν ὀρθολογικὴν εἰς ἱκανοποιητικὸν βαθμὸν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, πρὸς ἀπεδοτικώτερον ἀναπαύκρισιν αὐτῶν εἰς τὴν σύγχρονον ἀποστολὴν τοῦ Κράτους, ἰδίᾳ δὲ τῆς προγραμματισμένης οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας.

2. Κοινωνικὴ πολιτικὴ

Ἀνακατανομὴ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος

Αἱ μνημονευθεῖσαι δύο μεγάλαι κατηγορίαι κρατικῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν διὰ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν προσδιορίζουν

τὸ ὕψος τῶν δαπανῶν ἀσκήσεως κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἡ Κυβέρνησις, ἐν τούτοις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ δαπάναι αὗται συντελοῦν εἰς τὴν βελτιώσιν τῶν ὄρων διαβιώσεως τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων ἰδίᾳ, πολιτῶν, εἰς τὴν αὐξησίν του ὄγκου τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ εἰς τὴν δικαιότεραν κατανομήν του ἐθνικοῦ εισοδήματος, ἐξασφαλίζει συνεχῶς μείζονας πιστώσεις, διὰ δαπάνας παροχῆς ὑπηρεσιῶν δημοσίας ὑγείας, λαϊκῆς στέγης, κοινωνικῆς προνοίας, γενικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀνευρέσεως ἐργασίας ἢ ἐνισχύσεως ἀνέργων, συνταξιοδοτήσεως γερόντων, περιθάλψεως προσφύγων, ἐνισχύσεως τοῦ ἀθλητισμοῦ κλπ. Αἱ πιστώσεις αὗται ἀνέρχονται τελευταίως εἰς 22% τῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν καὶ εἰς 5,7% τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ εισοδήματος.

Ἡ διὰ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καταναλωτικῶν δαπανῶν κοινωνικῆ πολιτικῆ ἐπέκτεινεται καὶ εἰς τὰς δαπάνας ἐπιδοτήσεως ἢ ἐπιχορηγήσεων πρὸς τοὺς ὀργανισμοὺς κοινῆς ὠφελείας καὶ πρὸς ἐξαγωγικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς τὴν κάλυψιν διαχειριστικῶν ἐλλειμμάτων τῶν σιδηροδρόμων, τῶν πανεπιστημίων καὶ τῶν λογαριασμῶν ἀμοιβῆς τοῦ κλήρου, τῶν ὀργάνων ἀγροφυλακῆς κλπ. Εἰς τὰς δαπάνας ταύτας δύναται νὰ ἐνταχθῆ καὶ ἡ τῆς συγκεντρώσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους βασικῶν γεωργικῶν προϊόντων (καπνοῦ, σταφίδος, σίτου κλπ.), δοθέντος ὅτι τὸ Κράτος ἐπιβαρύνεται μὲ τὴν διαφοράν τῆς καταβαλλομένης ὑπ' αὐτοῦ τιμῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς πραγματοποιουμένης κατὰ κανόνα μικροτέρας τιμῆς διαθέσεως αὐτῶν, ἐνῶ ἐπὶ πλέον δεσμεύει σημαντικὰ κεφάλαια διὰ τῆς ἀποθεματοποιήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Τέλος, ἐνταῦθα ἀνήκουν καὶ αἱ δαπάναι διαχειρίσεως καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, αἵτινες πραγματοποιοῦνται διὰ τὴν παροχὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς χαμηλὰς τιμὰς ἀγαθῶν πρώτης ἀνάγκης πρὸς τοὺς ἀπόρους πληθυσμοὺς τῶν ὀρεινῶν καὶ τῶν νησιωτικῶν περιοχῶν τῆς Χώρας.

Ἀξιόλογον ἔνδειξιν τῆς καταβαλλομένης κυβερνητικῆς προσπάθειας πρὸς δικαίαν ἀνακατανομήν του ἐθνικοῦ εισοδήματος μέσῳ τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν του Κράτους, ἀποτελοῦν ἀναμφιβόλως καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους δημοσιεύμενοι εἰς τὴν Στατιστικὴν Ἐπετηρίδα τῆς Ἑλλάδος (σελ. 317 - 318) καὶ εἰς τὸ μηνιαῖον Δελτίον Στατιστικῆς Δημοσίων οἰκονομικῶν (σελ. 5 - 6) πίνακες ἐπὶ

τῆς ἐτήσιας καὶ μηνιαίας, ἀντιστοίχως, κινήσεως τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν τῶν δημοσίων ταμείων, κατὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα καὶ νομοῦς. Εἰς τοὺς πίνακας αὐτοὺς καταφαίνεται μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅτι σημαντικὸν μέρος τῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Πρωτευούσης προερχομένων εἰσπράξεων τῆς κρατικῆς διαχειρίσεως διατίθενται εἰς δαπάνας πραγματοποιουμένης εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ διαμερίσματα τῆς Χώρας, ἐπὶ πλέον τῶν ἐξ αὐτῶν ἀποδιομένων εἰσπράξεων.

3. Κρατικὴ ἀποταμίευσις

Ἡ δημιουργία περιθωρίων εἰς τὴν δημοσιονομικὴν διαχείρισιν ἀποτελεῖ σοβαρὸν παράγοντα καὶ τὴν πλέον ὑγιὰ μορφήν ἠϋξημένης χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀνευ ἀντιστοίχων ὑποχρεώσεων.

Αἱ πραγματοποιήσεις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς συνετέλεσαν εἰς τὴν κατ' ἔτος ἐμφανιζομένην ὀλοὴν καὶ μεγαλύτεραν ἀντιστροφήν τῆς μεταξὺ τῶν κρατικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων σχέσεως. Ἀντὶ τοῦ συνεχοῦς μεταπολεμικοῦ ἀνοίγματος τοῦ καταναλωτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνερχομένου εἰς δραχ. 454 ἑκατ. κατὰ τὸ οἶκον ἔτος 1955 — 56 (18μηνον), ἐξασφαλίσθη ἔκτοτε ἡ δημιουργία διαθέσιμων πόρων, ἐκ δραχ. 192 ἑκατ. κατὰ τὸ ἔτος 1957, δραχ. 1.050 ἑκατ. κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ δραχ. 820 ἑκατ. περίπου κατὰ τὸ ἔτος 1959.

Ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔτος περιστολῆ τῶν διαθέσιμων πόρων ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος πλήρη αὐξητικὴν ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἐπίδρασιν τῶν κατὰ τὸ 1958 γενομένων βελτιώσεων εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν δημοσίων λειτουργῶν καὶ τὰς συντάξεις, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ προεισπράξεως τοῦ φόρου εισοδήματος, τὴν μείωσιν τῆς φορολογίας κληρονομιῶν κλπ.

Εὐλόγως, ἐπομένως, ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ προβάλῃ ὡς τίτλον τιμῆς τὸ γεγονός τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν συμβολῆς τῶν ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν κρατικῶν ἐσόδων εἰς τὴν, τὸ πρώτον μεταπολεμικῶς, δημιουργίαν κρατικῆς ἀποταμίευσως. Ἡ ἀποταμίευσις αὕτη, ὄχι μόνον ἐνισχύει περαιτέρω τὴν δημοσιονομικὴν ἰσορροπίαν καὶ τὴν νομισματικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἰσθαθερότητα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ συμβάλλει εἰς τὴν πραγματοποιήσιν κρατικῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων. Πρὸς τὴν αὐτὴν κα-

τεύθυνσιν κινούνται καί αἱ συνεχῶς αὐξοῦσαι ἀποταμιεύσεις τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐπεκτείνουσαι οὕτω τὰς δυνατότητας τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων.

Ἐξωτερικός καί ἐσωτερικός δανεισμός τοῦ Κράτους

Ὁ προϋπολογισμός τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων τῶν τελευταίων ἐτῶν ἀνέρχεται εἰς ποσά σημαντικῶς ἀνώτερα τῆς ἐκάστοτε κρατικῆς ἀποταμιεύσεως. Τά πλεονάσματα τοῦ τρέχοντος (καταναλωτικοῦ) κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ δέν καθίστανται ἐπαρκῆ διὰ νὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας χρηματοδοτήσεως τῶν ἐκτελουμένων ἐπισημῶν προγραμμάτων κρατικῶν ἐπενδύσεων. Ὑπό τὸν ἔννοιαν ταύτην, ὁ γενικός κρατικός προϋπολογισμός καταλείπει ἔλλειμμα, καλυπτόμενον ἐξ ἄλλων πόρων.

Ὁ κυριώτερος τῶν πόρων τούτων ἀπὸ τοῦ 1948 καί ἐντεῦθεν εἶναι ἡ ἀμερικανικὴ οἰκονομικὴ βοήθεια πρὸς τὴν Χώραν μας, ἂν καί ἀπὸ τοῦ 1953 τείνει συνεχῶς μειουμένη, μὲ προοπτικὴν μάλιστα διακοπῆς αὐτῆς, τούλάχιστον ὡς πρὸς τοὺς ἄλλοτε ἐξυπηρετούμενους καθαρῶς δημοσιονομικούς σκοπούς. Δι' ὃ καί τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως ἐστράφη ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερας δημιουργίας τῶν προϋποθέσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀξιοποίησιν ἐτέρων πηγῶν χρηματοδοτήσεως τῶν κρατικῶν ἐπενδύσεων.

Αἱ πηγαὶ αὗται συνίστανται κατ' οὐσίαν εἰς τὸν ἀνεκτὸν διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν μακροπρόθεσμον ἐξωτερικὸν δανεισμόν. Ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις διὰ τῆς Export - Import Bank τῆς Οὐασιγκτῶνος παρέσχεον ἀπὸ τοῦ 1956 ἀξιόλογα διακυβερνητικὰ δάνεια ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντος ὄρους. Εἰς τὰ δάνεια ταῦτα δύναται νὰ προστεθῇ καί τὸ πρόσφατον ἐκ 12 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως, πρὸς κάλυψιν μέρους τῶν εἰς συνάλλαγμα κρατικῶν δαπανῶν κατασκευῆς τοῦ ἐργοστασίου ἀζωτούχων λιπασμάτων.

Ἡ οἰκονομικὴ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐνίσχυσις τῆς Δυτικῆς Γερμανίας περιλαμβάνει ἐπισημῶς εἰκοσαετῆς διακυβερνητικὸν δάνειον 200 ἑκατ. μάρκων καί ευχέρειαν χρησιμοποίησεως πιστώσεων 100 ἑκατ. μάρκων ἐκ κρατικῶν πηγῶν, πρὸς βελτίωσιν τῶν ὄρων χορηγήσεως πιστώσεων προμηθειᾶς παραγωγικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Εἰς

τὴν δανειακὴν ταύτην ἐνίσχυσιν δέον νὰ προστεθῇ καί ἡ ὑπὸ μορφήν δωρεᾶς χορηγηθεῖσα τεχνικὴ βοήθεια ἐκ 12 ἑκατ. μάρκων πρὸς ἐκπόνησιν μελετῶν ἐκτελέσεως ἐπενδύσεων ὑποδομῆς.

Πλὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ τούτου δανεισμοῦ, αἱ κρατικαὶ ἐπενδύσεις ἐνισχύονται καί ἀπὸ ἐσωτερικὸν δανεισμόν, προερχόμενον κυρίως ἀπὸ τὰς παρὰ ταῖς τραπέζαις καταθέσεις τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰουλίου 1958 καί ἐντεῦθεν καί ἐκ κρατικῶν ἐντόκων γραμματίων.

4. Δημοσιονομικὴ πολιτικὴ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως

Ἡ ἐξυγίανσις τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καί ἡ δημιουργία περιθωρίων ἐκ τῆς καλύψεως τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν, ἔβασαν τὰς προϋποθέσεις τῆς ἀσκήσεως συστηματικῆς πολιτικῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἐκδηλοῦται αὕτη τὸ μὲν διὰ τῆς ἀμέσου συμβολῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὰς δημοσίας ἐπενδύσεις, τὸ δὲ διὰ τῆς φορολογικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς πρὸς δημιουργίαν κινήτρων δι' ἠξυημένας ἰδιωτικὰς ἐπενδύσεις εἰς τοὺς προγραμματιζομένους τομεῖς.

Δημόσια ἐπενδύσεις

Ἡ κρατικὴ, ὅθεν, ἀποταμιεύσις μετὰ τῶν προμηθευσῶν πηγῶν χρηματοδοτήσεως, ἐξασφαλίζουν τὰς εἰς δραχμὰς καί συνάλλαγμα πραγματοποιουμένας κρατικὰς δαπάνας παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, αἵτινες κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν σημειοῦν συνεχῶς σημαντικὴν αὐξησιν. Ἡ πορεία αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος :

Ἔτος	Δαπάναι κρατικῶν ἐπενδύσεων		
	Δρ.	ἑκατ.	ἑκατ.
1956	1.266		
1957	1.905	»	»
1958	2.596	»	»
1959	3.400	»	»

ἐξ ὧν 120 ἑκατ. ἀπεδόθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον Ὀδοποιίας, διὰ πρώτην φοράν μέσῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπενδύσεων.

Ἐὰν εἰς τὰ ἀνωτέρω μεγέθη προστεθοῦν καί

αί παράλληλοι επενδύσεις τών άμέσως ύπό τού Κράτους έλεγχομένων δημοσίων οργανισμών και έπιχειρήσεων, τò σύνολο τών δημοσίων έπενδύσεων παρουσιάζεται κατά την αύτην περίοδον ώς ακόλουθως :

Έτος	Δαπάναι δημοσίων επενδύσεων	
	Δρ.	έκατ.
1956	3.261	»
1957	3.394	»
1958	3.500	»
1959	4.700	»

Κατά την περίοδον αύτην αί δημόσια έπενδύσεις έκάλυψαν τὰ 4,5 μέχρις 6% τού άκαθάριστου έγχωρίου προϊόντος τής Χώρας, ήτοι έπίπεδον ούσιωδώς άνωτερον τής αναλογίας δημοσίων επενδύσεων και έγχωρίου προϊόντος πολλών χωρών τής αύτης ή και άνωτέρας πρòς την Έλλάδα οίκονομικής στάθμης.

Η Κυβέρνησις, έχομένη βαθώς τής πίστewς ότι ή εκτέλεσις τού έτησιου προγράμματος δημοσίων επενδύσεων χαρακτηρίζει τόν βαθμόν τής κρατικής δραστηριότητας εις τόν βασικώτερον τομέα τής κυβερνητικής πολιτικής, τής επιταχύνσεως δηλαδή τού ρυθμού τής οίκονομικής αναπτύξεως τής Χώρας, επιδιώκει νά καταστήσει τὰς δημοσίας επενδύσεις τò ισχυρότερον όργανον έπηρεασμού αναπτύξεως και τής ιδιωτικής πρωτοβουλίας εις την οίκονομικην πορείαν. Διά τούτο συγκεντρώνει τόν κύριον όγκον τών δημοσίων επενδύσεων εις την εκτέλεσιν βασικών έργων οίκονομικής ύποδομής, άτινα ώς έκ τής φύσεώς των, όχι μόνον δέν είναι δυνατόν νά αναληφθούν από την ιδιωτικην πρωτοβουλίαν, άλλ' άποτελούν επί πλέον προϋπόθεσιν δημιουργίας προσφόρου οίκονομικού περιβάλλοντος περαιτέρω συνολικής οίκονομικής δραστηριότητας.

Ούτω, εκτελούνται έργα αναπτύξεως τής πρωτογενούς παραγωγικής δραστηριότητας, όπως τὰ έγγειοβελτιωτικά, άρδευτικά, μικρά κοινωφελή, αξιοποίησης δασικών περιοχών κ.λ.π., άτινα έν πολλοίς είναι ύψηλής και πρòπαντός άμέσου άποδόσεως. Παράλλήλως πραγματοποιούνται έργα βιομηχανοποίησης τής Χώρας, διά τής κατασκευής εργοστασίων άξώτου, σακχάρους, πυρείων κλπ., διά τής κατασκευής ναυπηγείων, διά τού έξηλεκτρισμού κλπ.

Η προσοχή τής Κυβερνήσεως έστράφη ιδιαι-

τέρως και πρòς τόν τομέα τής τριτογενούς παραγωγικής δραστηριότητας, εκδηλωθείσα ιδίαιδι' έργων αναπτύξεως τού διεθνούς τουριστικού ένδιαφέροντος πρòς την Έλλάδα. Τοιαύτα έργα είναι τὰ τής αξιοποίησης τουριστικών και άρχαιολογικών χώρων, τού έξωραϊσμού περιοχών, ανεγέρσεως μεγάλων και συγχρονισμένων ξενοδοχείων, άνακαινίσεως σιδηροδρομικών γραμμών και άεροδρομίων, κατασκευής έθνικών οδικών και τουριστικών άρτηριών και πορθμείων κλπ.

Έκ τής γεωγραφικής κατανομής τών δημοσίων επενδύσεων, είναι εκδηλος ή καταβαλλομένη ύπό τής Κυβερνήσεως σύντονος και συστηματική προσπάθεια όπως έπέλθη ίσορροπία τής παραγωγικής δραστηριότητας μεταξύ τής ύδροκεφάλου πρωτευούσης και τής έπαρχίας, μεταξύ τών άστικών κέντρων και τής ύπαιθρου. Ηδη, ή ταχεία εκτέλεσις τών έργων τής Πτολεμαΐδος και τού Μέγδοβα θά μεταβάλουν την οίκονομικην διάρθρωσιν τής Θεσσαλίας και Δυτ. Μακεδονίας.

Έξ άλλου, ή παρατηρούμενη άνοδική έπίσης πορεία τών ιδιωτικών επενδύσεων, είναι σοβαρώς έπηρεασμένη από την στερρην άπόφασιν τής Κυβερνήσεως διά την δημιουργίαν καταλλήλου κλίματος άπελευθερώσεως πλειότερων συνεχώς πόρων διά τὰς παραγωγικάς επενδύσεις. Είναι γνωστόν, περαιτέρω, ότι ό ρυθμός τής άνόδου τών επενδύσεων προσδιορίζει πάντοτε έπακριβώς τόν ρυθμόν τής άνόδου τής συνολικής ζητήσεως και τού έθνικού εισοδήματος και κατ' άκολουθίαν τής συνολικής άπασχολήσεως.

Ό μέχρι τούδε έπιτευχθείς σημαντικός βαθμός τής οίκονομικής μας προόδου, ένισχυόμενος πλέον διά τής εκτέλεσεως τών άρξασμένων μακροχρονίων οίκονομικών προγραμμάτων, προοιωνίζει την ταχείαν διαρθρωτικην μεταβολήν τής έλληνικής οίκονομίας, ή όποία παρέχει την έγγύησιν τής οίκονομικής προόδου και ευημερίας.

Φορολογικά κίνητρα

Παράλλήλως πρòς την πολιτικην τής αύξησεως τών δημοσίων επενδύσεων, ή δημοσιονομική πολιτική τής Κυβερνήσεως έστράφη και πρòς την κατεύθυνσιν τής δημιουργίας εύνοϊκών προϋποθέσεων επιταχύνσεως τής οίκονομικής αναπτύξεως τής Χώρας, διά τών φορολογικών κι-

νήτρων, παρά τὰς βραχυχρονίως δυσμενείς διὰ τὴν κρατικὴν διαχείρισιν ταμειυτικὰς συνεπειὰς. Ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐνισχύσεως τῆς φυσικῆς παραγωγῆς καθιερώθησαν διὰ τὴν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1960 περίοδον (Ν. 3686) 1957 καὶ 1045) 1958 Πράξις Ὑπουργ. Συμβουλίου) ἀπαλλαγὰί ἐκ δασμῶν καὶ λοιπῶν φόρων τῶν εἰσαγομένων κυριωτέρων λιπασμάτων, σπόρων, γεωργικῶν φαρμάκων, σωλήνων γεωτρήσεων, εἰδικῶν κτηνοτροφῶν καὶ πτηνοτροφῶν, ὠρισμένων πρώτων ὑλῶν μελισσοκομίας κλπ.

Φορολογικὰ πλεονεκτήματα παρεσχέθησαν (Ν.Δ. 3756) 1957) εἰς προνομίους μετοχὰς καὶ ὁμολογίας, ἐκδιδομένας ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις, ἐπὶ σκοπῷ διευκολύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν ἀπόκτησιν κεφαλαίων διὰ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις, ἀκόμη δὲ ἀπηλλάγησαν τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος φυσικῶν προσώπων τὰ σχετικὰ μερίσματα καὶ τοκομερίδια, πρὸς διοχέτευσιν προσωπικῶν ἀποταμιεύσεων εἰς μετοχὰς καὶ ὁμολογίας. Φορολογικαὶ ἐκπτώσεις καὶ ἀπαλλαγὰί ἀνεγνωρίσθησαν, ἐπίσης (Ν.Δ. 3765) 1957), εἰς συγχωνευόμενας ἐπιχειρήσεις ἢ εἰς προσωπικὰς μετατρεπομένας εἰς ἀπροσώπους, πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος αὐτῶν.

Πρὸς ὑποκίνησιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμόν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, διὰ τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ἀπηλλάγη τῆς φορολογίας εἰσοδήματος ἢ ὑπεραξία τῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῶν. Ὁμοίως πρὸς διευκόλυνσιν ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, διὰ τοῦ ἰδίου νομοθετήματος ἐπετράπη ἡ αὔξηση τῶν ἀνωτάτων ὀρίων ἀποδόσεων κατὰ 60% εἰς ὠρισμένας ἐπιχειρήσεις παραγωγικῶν κλάδων, κατὰ 100% δὲ εἰς μεταλλευτικὰς τοιαύτας, μέχρι τέλους τοῦ 1962.

Διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ τῆς διευρύνσεως τῶν περιθωρίων τῆς ἐπιχειρηματικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ δι' αὐτῶν, τελικῶς τῶν ἐπενδύσεων, διὰ τοῦ Ν.Δ. 3843) 1958, συγχρόνως πρὸς τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰσχύσεως φορολογίας εἰσοδήματος φυσικῶν προσώπων καὶ ἐπὶ τῶν νομικῶν τοιούτων, παρεσχέθη ἡ δυνατότης συμψηφισμοῦ κερδῶν ἢ ζημιῶν ἐκ διαφόρων πηγῶν, ἐνῶ συνάμα κατηργήθη τὸ πάγιον τέλος καὶ ὁ πρόσθετος φόρος 10% ἐπὶ τῶν ἀδιανεμήτων κερδῶν τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν.

Ἐπετράπη, ἐπίσης, δι' αὐτοῦ ἐκπτώσεις μέχρι 1% τῶν ἐξ ἐξαγωγῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων ἐκ τῶν φορολογητέων κερδῶν τῶν ἐξαγωγικῶν

ἐπιχειρήσεων, ἵνα καλυφθοῦν, δυσχερῶς μὲν ἐλεγχόμεναι φορολογικῶς, ἀναγκαῖαι δὲ δαπᾶναι προωθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νομοθετήματος ἐπεξετάθησαν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς ἐξαγωγικὰς γεωργικῶν προϊόντων ἐπιχειρήσεις τὰ προηγουμένως παρασχεθέντα φορολογικὰ πλεονεκτήματα ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν μεταποιητικῶν ἐπιχειρήσεων, ἅτινα ἐδόθησαν ἐν τῷ πλαισίῳ πολιτικῆς βιομηχανικῆς ἀποκέντρωσεως.

Νέα φορολογικὰ κίνητρα ἀποβλέποντα εἰς τὴν αὔξησιν τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, τῆς παραγωγικότητος καὶ τῶν ἐξαγωγῶν, καθιερώθησαν διὰ τοῦ προσφάτου Ν.Δ. 4002) 1959.

Παραλλήλως πρὸς τὰ μνημονευθέντα μέτρα καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐνισχύσεως τῆς ἰδιωτικῆς εἰς ἐπενδύσεις πρωτοβουλίας, ἡ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐπιτοκίων χορηγήσεων, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τοῦ ὑποβιβασμοῦ τοῦ κόστους τοῦ χρήματος νὰ καθίστανται ἐλκυστικαὶ διὰ τοὺς ἰδιώτας καὶ αἱ μακροχρονίου ἀποδόσεως ἐπενδύσεις. Πέραν τούτου καὶ διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπάρκεια μακροπροθέσμων κεφαλαίων, ἡ Κυβέρνησις ἠξήσῃε τὸ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ δεσμευόμενον τμήμα τῶν πάσης φύσεως καταθέσεων ἀπὸ 10% εἰς 15%. Ἡ ἀσκουμένη γενικῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νομισματικῆ καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐπενδυτικῆς δραστηριότητος τῶν ἰδιωτῶν, γεγονός τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς κατὰ 26% αὔξεσεως τῶν μακροπροθέσμων χορηγήσεων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959.

Ἄλλα μέτρα δημοσιονομικῆς πολιτικῆς

Πέραν τῶν ἐκτεθέντων κινήτρων, ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄλλα μέτρα, ἀναθεωροῦντα μερικῶς τὴν ἀσκουμένην φορολογικὴν πολιτικὴν. Εἶναι δὲ ταῦτα κυρίως τὰ ἀκόλουθα : Διὰ τοῦ Ν.Δ. 3829) 1958, ἐπεβλήθη εἰδικὸς φόρος καταναλώσεως ἐπὶ τινῶν ἀλλοδαπῆς προελεύσεως καταναλωτικῶν κυρίως ἀγαθῶν πολυτελοῦς βιοτικῶ ἐπιπέδου (ὡς κλιματιστικῶν συσκευῶν, θαλαμηγῶν, βενζινακάτων, εἰδῶν διακοσμῆσεως καὶ ψυχαγωγίας, ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως κλπ.) πρὸς περιορισμὸν τῆς ὑπερμέτρου εἰσαγωγῆς καὶ περιφρούρησιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς Χώρας. Ὁ φόρος δὲν ἐπεβλήθη διὰ ταμειυτικῶς σκοποῦς, ἡ ἐπιτυχία δὲ τῶν μέτρων συνδυάζεται μετὰ τὸν περιορισμὸν τῶν εἰσαγωγῶν ἀποκλείοντα αὔξησιν τῶν ἐξ αὐτῶν ἐσόδων.

Περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ 1958 ληφθέντων μέτρων εἰδικὴ ἀνάλυσις περιελήθη εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1959.

Ἡ αὔξησις τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἐκτοπίσματος τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν διετίαν 1958 — 59, ἀποτελεῖ μεγίστην ἐπιτυχίαν τῆς ἀσκηθείσης δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, τυχάνει δὲ διεθνούς ἀναγνωρίσεως. Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι κατὰ τὸ 1957 ὑπεβλήθησαν 23 αἰτήσεις διὰ τὴν νηολόγησιν πλοίων ἐκτοπίσματος 146.676 τόνων. Κατὰ τὰ ἔτη 1958 καὶ 1959 τὰ ἀντίστοιχα στοιχεῖα ἀνήλθον εἰς 103 αἰτήσεις καὶ 817.093 τόνους καὶ 193 αἰτήσεις μὲ συνολικὸν ἐκτόπισμα 1.835.542 τόνους. Ἐκ τοῦ συνόλου τούτου, τὰ 60% σχεδὸν τῶν πλοίων εἶναι ἡλικίας μέχρι 5 ἐτῶν. Ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησεν οὕτω τὸν μεγαλύτερον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐμπορικοῦ στόλου μὲ πρωτοφανῆς ὕψηλὸν ποσοστὸν νεοτεύκτων σκαφῶν.

Ἡ ἐπιτυχία εἰς τὸν τομέα τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἥτις πλεῖστα ὄσα ὄφελι προσεκόμισεν εἰς τὴν Χώραν, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μέτρων προστασίας καὶ προσελκύσεως κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἰδικώτερον δὲ τῆς παροχῆς φορολογικῶν κινήτρων πρὸς τοὺς πλοιοκτῆτας. Τέλος, ὀφείλεται εἰς τὴν ἐδραϊωθείσαν διεθνή ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τοὺς πολυτίμους καρποὺς ἀρχίζει νὰ δρέπῃ ἡ Χώρα.

Εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ βασικοῦ σκοποῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀποσκοπεῖ καὶ ἡ ἐπιστευδομένη εἰσαγωγή νέου δασμολογίου, περὶ οὗ εὐρύτερος θὰ γίνῃ ἐν συνεχείᾳ λόγος.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μνημονευθέντων μέτρων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ἀποδόσεως τῶν τακτικῶν πόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Κυβέρνησις ἤσκησε πολιτικὴν ἐξυγιάνσεως τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ περιορισμοῦ τῶν δημοσίων καταναλωτικῶν δαπανῶν.

Διὰ τῆς ὑπογραφείσης μετὰ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως διεκανονίσθη ἡ τμηματικὴ, ἀπὸ τοῦ 1963 μέχρι καὶ τοῦ 1971, ἐξόφλησις εἰδικῶν προκαταβολῶν τῆς Τραπεζῆς πρὸς τὸ Δημόσιον, γενομένων ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς, ἐνῶ δι' ἑτέρας συμβάσεως διεκανονίσθη ἡ εἰς δύο ἐτησίαις δόσεις, ἀπὸ τοῦ

Μαρτίου 1961, ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς τοῦ λογαριασμοῦ τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἐκ δραχ. 350 ἑκατ. περίπου, τῆς δημιουργηθείσης ἐκ τῆς πωλήσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν 15.000 τόνων σίτου.

Ἀπὸ τοῦ 1957 ὁ προϋπολογισμὸς καλύπτει τὰ ἐτήσια ἐλλείμματα τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους διαχειρίσεως καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἢ συγκεντρουμένων ἐγχωρίων προϊόντων, ἅτινα κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἤγοντο εἰς αὔξησιν τοῦ χρέους τοῦ Δημοσίου πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Εἰδικὰ μέτρα ὑποβοηθήσεως τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως

Ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ τὼνάσῃ τὸν ρυθμὸν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐνέκρινεν ἠξημένηνον πρόγραμμα δημοσίων καὶ παραλλήλων ἐπενδύσεων, τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου υπερβαίνει σημαντικῶς τὰ προγράμματα τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων τῶν προηγουμένων ἐτῶν. Ἐπίσης λαμβάνει μέτρα δημοσιονομικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν τῶνάσιν καὶ τῆς ἰδιωτικῆς δραστηριότητος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος διὰ τοῦ μακροχρονίου προγράμματος ρυθμὸς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Παρὰλλήλως ἡ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Ὁργανισμοῦ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Β.Α.) ὅστις ἐλπίζεται ὅτι θὰ συμβάλῃ οὐσιωδῶς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας. Εἰδικώτερον, διὰ τοῦ ὄργανισμοῦ τούτου ἐπιδιώκεται ἡ διευκόλυνσις τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν βασικῶν βιομηχανικῶν ἔργων, πέρα δὲ τούτου ἡ ἄμεσος διὰ τοῦ ὄργανισμοῦ δημιουργία, ἐπέκτασις καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἡ ἴδρυσις τοῦ Ὁργανισμοῦ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως ἀπέβη ἰδιαίτερος ἀπαραίτητος, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, λόγῳ τῆς διαπιστουμένης ἀπροθυμίας τῶν ἰδιωτῶν ἐπιχειρηματιῶν ὅπως ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας εἰς ὠρισμένους βασικοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας, οἵτινες προϋποθέτουν τὴν συγκέντρωσιν μεγάλου κεφαλαίου, εἶναι δὲ φύσεως ἐπιειγούσης, ἐν ὅψει μάλιστα τῆς ἀναμενομένης συνδέσεως τῆς Χώρας μετὰ τῶν εὐρύτερων οἰκονομικῶν συνασπισμῶν.

Ὁ Ὄργανισμὸς Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως δὲν πρόκειται, βεβαίως, νὰ προβαίη ἄνευ λέτης εἰς τὴν ἴδρυσιν βιομηχανικῶν μονάδων, τὰς ὁποίας δὲν ἀναλαμβάνουν οἱ ἰδιῶται ἐπιχειρηματίαι λόγω τῆς χαμηλῆς ἀπὸ ἰδιωτικοοικονομικῆς ἀπόψεως ἀποδόσεως αὐτῶν. Διὰ τὴν ἀνάληψιν τοιαύτης πρωτοβουλίας προϋποτίθεται ἡ ὑπαρξίς ἐπισταμένης μελέτης, διαπιστοῦσης τὴν ὑπαρξίαν δυνατοτήτων ἀναπτύξεως καὶ ἐξελίξεως τῶν μελετωμένων ἔργων εἰς ὑγιεῖς καὶ ἀποδοτικὰς ἐπιχειρήσεις. Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ Ο.Β.Α., δὲν θὰ ἔχη ὀψωσδήποτε ἐπιδίωξιν νὰ ὑποκαταστήσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν εἰς τομεῖς ἀναγομένους εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἰδιωτῶν ἐπιχειρηματιῶν. Ἀντιθέτως, μετὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ τὴν τεχνικοοικονομικὴν ὀργάνωσιν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ προσφόρου οἰκονομικοῦ περιβάλλοντος, ἐπιτρέποντος ἐπιτυχῆ διαχείρισιν ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἐπιχειρηματιῶν, ὁ Ο.Β.Α., θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν μεταβίβασιν τῶν βιομηχανικῶν τούτων ἐπιχειρήσεων, ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἐκμετάλλευσιν.

IV. Προβλέψεις

Προοπτικαὶ διεθνoῦς οἰκονομίας διὰ τὸ 1960

Αἱ ἐπιδράσεις τῆς διεθνoῦς οἰκονομίας ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς δὲν δύναται νὰ ἀγνοηθοῦν λόγω τῶν γνωστῶν διαρθρωτικῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἡμετέρας οἰκονομίας. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἀναμένονται εὐνοϊκαὶ ἐπιδράσεις τῆς διεθνoῦς ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, αἵτινες θὰ ὑποδοθηθοῦν τὴν ὄλην προσπάθειαν ἐπιταχύνσεως τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Αἱ προβλέψεις διὰ τὴν διαμόρφωσιν τῆς διεθνoῦς οἰκονομίας κατὰ τὸ ἔτος 1960 διαγράφονται ὡς ἀκολούθως:

Αἱ οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἄγουν εἰς τὴν διατύπωσιν αἰσιοδόξων προβλέψεων διὰ τὸ ἔτος 1960. Βασίζονται αὐταὶ ἐπὶ τῶν τάσεων, αἵτινες διεμορφώθησαν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους, ὅτε ἡ ἀνάκαμψις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ σταθερὰ πρὸς ἀνώτερα ἐπίπεδα κινήσις αὐτῆς ἀποτελεῖ τὸ γενικὸν χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκονομίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Η. Π.Α. Ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν ἀνοδικὴν πορείαν τῆς

οἰκονομικῆς δραστηριότητος φαίνεται ὅτι θὰ ἐνισχυθῇ ἀπὸ τὰ ληφθέντα κατὰ τὸ 1959 καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1960 μέτρα καὶ τὰ ἐξαγγελθέντα προγράμματα διὰ τὴν ἄρσιν ἢ περιορισμὸν τῶν ἐμποδίων εἰς τὰς διεθνεῖς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ τὴν κίνησιν τῶν κεφαλαίων.

Εἶναι, ἐξ ἄλλου, δεδομένον, ὅτι τὴν τελευταίαν περίοδον ἐσημειώθησαν προσπάθειαι ἐπεκτάσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν μεγάλων χωρῶν εἰς τὰς ὑποαναπτύκτους περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Προβλέψεις διὰ τὰς δυτικοευρωπαϊκὰς χώρας

Εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἡ ζήτησις τῶν καταναλωτικῶν εἰδῶν προβλέπεται ὅτι θὰ διατηρηθῇ εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα κατὰ τὸ ἔτος 1960, σοβαρὰ δὲ περαιτέρω ἀνάπτυξις ἀναμένεται εἰς τὰς ἐπενδύσεις.

Ἡ γερμανικὴ οἰκονομία ἐμφανίζει παραγωγικὴν ὑπερέντασιν, μὲ κύριον χαρακτηριστικὸν τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν.

Διὰ τὴν Μ. Βρετανίαν διατυποῦνται προβλέψεις συνεχίσεως τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰς τὸ αὐτὸ ἢ χαμηλότερον πῶς ποσοστὸν τοῦ ἔτους 1959. Συμφῶνως πρὸς τὴν ἐπίσημον ἄποψιν, ἡ ἀγγλικὴ οἰκονομία εὐρίσκεται πολὺ ἐγγὺς τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ εὐρίσκειτο κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς ἐπίπεδον κατὰ 7% ἀνωτέρων τῶν ἀντιστοίχων μηνῶν τοῦ 1958, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1960 θὰ ἐπιδιωχθῇ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, παραλλήλως πρὸς τὴν περιφρούρησιν τῆς κατὰ τὸ 1959 ἐπιτευχθείσης νομισματικῆς σταθερότητος.

Κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις ὑπευθύνων οἰκονομικῶν παραγόντων τῶν Η.Π.Α., ἡ οἰκονομικὴ ἄνοδος τῆς Συμπολιτείας θὰ συνεχισθῇ καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς μέλλον. Αἱ ἀπόψεις αὐταὶ ἐνισχύθησαν ἐκ τῆς ἐτήσιας οἰκονομικῆς ἐκθέσεως τοῦ προέδρου Ἀϊζενχάουερ, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζεται ἡ πίστις, ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς οἰκονομικῆς προόδου θὰ ἐξακολουθήσῃ σταθερῶς καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1960, πιθανῶς δὲ «ἐπὶ» ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα περαιτέρω».

Συνεπεία τῆς προαναφερθείσης ἐντατικοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς

περισσότερας τών μεγάλων βιομηχανικών χωρών, ήρχισεν ήδη ή στροφή τής νομισματικής πολιτικής πρὸς ἀντιπληθωρικήν κατεύθυνσιν. Εἰς τὴν Δυτ. Γερμανίαν, τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας καὶ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν αἱ κυβερνήσεις προέβησαν εἰς ὕψωσιν τῶν ἐπιτοκίων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἡ οικονομικὴ δραστηριότης συγκρατηθῇ εἰς ἐπίπεδα μὴ προκαλοῦντα ἐπικινδύνους πληθωρικὰς πιέσεις.

Διεθνεῖς τιμαὶ καὶ ναῦλοι

Ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν ἐμφανίζει κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἄνοδον ἐλαφράν. Ἄνοδος προβλέπεται καὶ διὰ τὸ ἔτος 1960, πιστεύεται ὅμως, ὅτι θὰ εἶναι αὕτη περιορισμένη, παρὰ τὴν εἰς ὅλας τὰς βιομηχανικὰς χώρας, παρατηρουμένην ταχείαν οικονομικὴν ἀνάκαμψιν.

Αἱ τιμαὶ τῶν εἰδῶν διατροφῆς ἐμφανίζονται ἀσθενεῖς λόγῳ τῆς συνεχιζομένης συσσωρεύσεως πλεονασμάτων εἰς βασικὰ εἶδη. Ἐξ ἄλλου, εἰς τὰς τιμὰς τῶν πρώτων ὑλῶν δὲν παρουσιάζονται ἔντονοι ὕψωτικοὶ τάσεις. Τὰ δύο ταῦτα δεδομένα θεωροῦνται ὡς δυνάμενα νὰ ἔχουν καὶ κατὰ τὴν ἀρχομένην περίοδον συνεπείας ἐπὶ τῶν μὴ ἀνεπτυγμένων οἰκονομιῶν, τῶν παραγουσῶν εἶδη διατροφῆς καὶ πρώτας ὕλας χωρῶν. Ἐπέλευσις τούτων δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διαμόρφωσιν δυσμενῶν ὄρων ἐμπορίου διὰ τὰς χώρας ταύτας, διότι αἱ τιμαὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, εἰς περίοδον ἐντάσεως τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος καὶ τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας οἰκονομίας, συνοδεύονται ἀπὸ ὕψωτικὰς τάσεις. Ἐκ τῶν γεωργικῶν προϊόντων ὕψωσις διαφαίνεται εἰς τὰ εἶδη ἀνωτέρου βιοτικού ἐπιπέδου (ζωοκομικὰ κ.λ.π.), διότι δὲν ὑφίστανται μεγάλα ἀποθέματα ἐξ αὐτῶν.

Διατυποῦνται προβλέψεις περὶ ἀνόδου τῶν ναύλων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀρξάμενου ἔτους ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἔτος 1959, πλὴν ὅμως εἰς πολὺ χαμηλὸν ποσοστὸν. Τὴν ἐπὶ τῶν ναύλων ἐπίδρασιν τῆς ἀύξανόμενης οικονομικῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ διεθνoῦς ἐμπορίου τεῖνον, δὲ ἀντισταθμίσουν ἡ αὔξησις τῆς προσφορᾶς χωρητικότητος ἀπὸ ἐπανερχόμενα εἰς ἐνεργὸν δρᾶσιν παρωπλισμένα σκάφη, ἡ αὔξουσα συμμετοχὴ «τάνκερς» εἰς μεταφορὰς ξηροῦ φορτίου καὶ ἡ ἐμφάνισις νεοαναπηγουμένων φορτηγῶν πύξηντης μεταφορικῆς ἰκανότη-

τος ἀπὸ ἀπόψεως χωρητικότητος καὶ ταχύτητος.

Ἑλληνικὴ οἰκονομία

Αἱ εὐνοϊκαὶ προοπτικαὶ διὰ τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος 1960 ἀναμένεται νὰ ἀσκήσουν τὰς ἀκολουθoυς εἰδικὰς ἐπίδράσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων προβλημάτων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἡ εὐνοϊκὴ μεταχείρισις τῶν ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν (ἰδίᾳ καπνοῦ) ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἰδιαιτέρως ὑπὸ τῆς Ἀγορᾶς τῶν ἔξ, ἐνδέχεται νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀμβλυσιν τῆς ὀξυτήτος τοῦ ἐξαγωγικοῦ προβλήματος. Δὲν πρέπει, ὅμως, νὰ παραγνωρίζωνται αἱ ἐπίδράσεις ἐκ τῆς ἐνδεχομένης συνδέσεως καὶ τῆς Τουρκίας μετὰ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς διὰ τὴν Ἑλλάδα ὄρους.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν δυσχερῆ θέσιν τῶν ἐξαγωγῶν, αἱ προβλέψεις διὰ τὴν κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος ἐξέλιξιν τῶν ἀδήλων πόρων δύναται νὰ εἶναι βασίμως εὐοίανοι. Ἡ ἄνοδος τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας θὰ διευκολύνῃ τὴν αὔξησιν τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων. Ἡ βελτίωσις τῆς διεθνoῦς ναυτιλιακῆς κινήσεως ἀσφαλῶς, θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐκ τῆς ναυτιλίας συν-ἀλλάγματος. Τέλος, ἡ μείζων εὐημερία τῶν χωρῶν ἀνωτέρου εἰσοδήματος, δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ τουριστικοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ρεύματος. Σημαντικὸς παράγων τῆς αὔξεως τῆς διεθνoῦς τουριστικῆς κινήσεως ἀποβαίνει προφανῶς καὶ ἡ σημειουμένη διεθνῆς πολιτικὴ ὕψεσις.

Αὕτη, πραγματοποιουμένη, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτρέψῃ ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου δι' ἐπενδύσεις εἰς τὴν Χώραν μας. Προϋπόθεσις, ὅμως, ταύτης ἀποτελεῖ πάντοτε ἡ κατοχύρωσις τῆς δημοσιονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος. Καὶ αὕτη ἀποκτᾶ μείζονα συνεχῶς σημασίαν, δεδομένου ὅτι καταβάλλεται ἤδη προσπάθεια διὰ τὴν προσέλκυσιν τοῦ ἀμερικανικοῦ κεφαλαίου ἐκ μέρους τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν συγκροτημάτων, ὅπως ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ τῶν ἔξ εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ ἡ Ἀγορὰ τῶν ἑπτὰ χωρῶν, ἔτι δὲ ἡ συγκροτουμένη Κοινὴ Ἀγορὰ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς.

Ἐνδιαφέρον δι' ἐπενδύσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα

έκδηλoutαι σαφώς από τής πλευράς του ιδιωτικού κεφαλαίου των χωρών τής Δυτικής Εύρωπης.

Έπί τή βάσει των εξελίξεων και τάσεων εἰς τους διαφόρους κλάδους τής παραγωγής, εἶναι δυνατόν νά διατυπωθῆ ἡ πρόβλεψις ὅτι ἐντός του ἔτους 1960 θά σημειωθῆ και νέα πραγματική αύξησης του μεγέθους του ἔθνικου εἰσοδήματος.

Ἡ ἐπιδιωκομένη ἀναδιάρθρωσις των καλλιεργειῶν εἶναι ἐπόμενον νά ἐπιδράσῃ ἐπὶ του ὕψους τής γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος. Ἐν ὄψει τούτου και τής καταβαλλομένης προσπάθειας διὰ τὴν ἐπέκτασιν των ἀρδεύσεων και τής ἐντατικῆς καλλιεργείας και των πυκνουμένων μικρῶν και μεγάλων ἐγχειοβελτιωτικῶν ἔργων δικαιολογεῖται πρόβλεψις ἠύξημένης ἐν τῷ συνόλῳ παραγωγῆς.

Ἐντονωτέρα προβλέπεται δραστηριότης εἰς τους κλάδους των ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, τής μεταποιήσεως και τής ἐκτελέσεως ἔργων. Πράγματι, ὁ κλάδος τής ἐκτελέσεως ἔργων θά παρουσιάσῃ ἄνοδον, λόγω τής ἀναληφθείσης ὑπὸ του Κράτους ἐκτελέσεως σημαντικῶς εὐρύτερου προγράμματος βασικῶν ἐπενδύσεων και τής συνεχιζομένης δραστηριότητος των ιδιωτῶν εἰς βιομηχανικὰς ἐπενδύσεις και εἰς τὸν τομέα του οἰκισμοῦ. Παρὰλλήλως, ἡ ἐπιτεινομένη ἐγχώριος ζήτησις ἐνεργείας ἐπιτρέπει τὴν διάθεσιν τής αὐξανομένης παραγωγῆς τής ΔΕΗ, ἐνῶ ἡ μεταποιήσει προβλέπεται ὅτι θά ἐπωφεληθῆ τής κατὰ τὴν διάρκειαν του ἔτους 1959 ρευστοποιήσεως των ἀποθεμάτων και τής ἐκ συντρεχόντων αἰτίων ἠύξημένης ζήτησεως.

Ἡ θέσις του νέου προϋπολογισμοῦ

Ὁ προϋπολογισμὸς τής χρήσεως του ἔτους 1960 καταλαμβάνει, ἀναμφισθητῶς, ἰδιάζουσιν θέσιν εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ἱστορίαν τής Ἑλλάδος.

Ἡ περίοδος 1956 - 1959, θεωρουμένη ἐν τῷ συνόλῳ τής, ἀποτελεῖ εἰδικὴν και χωριστὴν φάσιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τής Χώρας. Ἀντιπροσωπεύει τὴν τετραετὴ σύντονον προσπάθειαν κατακτήσεως, ἐδραϊώσεως και περιφρουρήσεως τής δημοσιονομικῆς και νομισματικῆς σταθερότητος. Ὑπὸ τὴν ἔνοιαν ταύτην τὸ ἔτος 1959 δύναται νά θεωρηθῆ ὡς τὸ τέλος

τῆς ἀρχικῆς φάσεως. Αἱ ἐξελίξεις του οἰκονομικοῦ τομέως, κατὰ τὰ ἔτη 1958 - 1959 εἰδικώτερον, χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἀνάσχεσιν του προτέρου ρυθμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν, ἀπὸ ὠρισμένους παρατηρητὰς, προσεδόθη οὐσιωδῶς διάφορος ἔννοια. Καὶ τὴν προβολὴν ταύτης διηκόλυνεν ἡ κατὰ τὰ ἀμέσως προηγηθέντα ἔτη σημειωθεῖσα ἔντασις τής δραστηριότητος.

Παρεμβολὴ περιόδων ἀνασχέσεως ἢ και στασιμότητος εἶναι συνήθης εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν των κρατῶν. Χώραι πολὺ πλουσιώτεροι τής Ἑλλάδος ἐνεφάνισαν κατὰ τὴν περίοδον 1957 - 1958 ἀκόμη και ἔκδηλα συμπτώματα οἰκονομικῆς ὑφέσεως, ἅτινα μόλις ἀπὸ των ἀρχῶν ἢ μέσων του 1959 ἤρχισαν νά ὑποχωροῦν.

Τὸ ἔτος 1959 συμπίπτει μὲ τὴν ἐξαγγελίαν του προσωρινου πενταετοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, γεγονὸς θεμελιώδους σημασίας εἰς τὴν ὄλην προσπάθειαν τής οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡδὴ, τὸ πρόγραμμα τούτου προχωρεῖ πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν του, παρὰλλήλως πρὸς τὴν προέκτασίν του εἰς δεκαετίαν.

Ἐὰν τὸ 1959 ὑπῆρξεν ἡ τελικὴ φάσις τετραετοῦς προσπάθειας διὰ τὴν οἰκονομικὴν, δημοσιονομικὴν και συναλλαγματοκτικὴν σταθερότητα τής Χώρας, τὸ ἔτος 1960 δύναται νά ἀποβῆ ἀφετηρία γενικῆς ἐξορμήσεως. Ἐπὶ των ἀσφαλῶν βάσεων, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύουν τὰ ἐπιτεύγματα τής τετραετίας, ὁ προϋπολογισμὸς τής χρήσεως 1960 δύναται νά συνδεθῆ μὲ νέαν σταθερὰν προσπάθειαν πρὸς ἐξασφάλισιν τής εὐημερίας. Βασικὴ διὰ τὸ ἔτος τούτο ἐπιδιώξις τάσεται, ὑπὲρ πάσαν ἄλλην, ἡ ἐπιτάχυνσις του ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Βάσιμοι διαγράφονται ἐλπίδες ἐπιτυχῶς ἀντιμετωπίσεως του σκοποῦ τούτου. Ἡ αἰσιόδοξος προοπτικὴ ἀπορρέει ἐκ των ἀκολουθῶν δεδομένων:

Πρῶτον τῆς αὐξήσεως του πραγματικοῦ ἔθνικου εἰσοδήματος κατὰ τὸ ἔτος 1959 κατὰ 4,5%, περίπου, ἐναντι του 1958, ἐν συγκρίσει πρὸς 2,1% κατὰ τὸ ἔτος 1958. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία παρέκαμψεν οὕτω τὸ κρισιμώτερον ἔτος τής ληξάσης τετραετίας, ὅτε ὁ ταχὺς ρυθμὸς ἀνόδου ὑπέστη ποίαν τινα ἀνάσχεσιν. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1959 ὑπῆρξαν σαφεῖς ἐνδείξεις ἀνακάμψεως του ρυθμοῦ προόδου τῆ ἑλληνικῆς οἰκονομίας και δεδομένου ὅτι τὸ πρόγραμμα ἐπενδύσεων διὰ τὸ 1960 εἶναι τὸ μεγαλύτερον τής μεταπολεμικῆς περιόδου, εὐλόγως ἀναμένεται ἡ πραγματοποίη-

ησις ρυθμού άνοδικής οικονομικής ανάπτυξεως κατά τὸ 1960.

Δεύτερον· τῆς ὀργανικῆς συνδέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1960 μετὰ τοῦ πενταετοῦς προγράμματος οικονομικῆς ανάπτυξεως. Τὸ καταστρωθὲν πενταετὲς πρόγραμμα οικονομικῆς ανάπτυξεως ἔχει τὸ στοιχεῖον τῆς σταθερότητος, ἀλλὰ καὶ ἐλαστικότητος τῶν βασικῶν οικονομικῶν ἐπιδιώξεων. Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναγκῶν τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς, ὁ νέος προϋπολογισμὸς ἀναμένεται νὰ ἀσκήσῃ καὶ τὸ ἔργον τῆς ταχείας καὶ εὐελίκτου παρεμβάσεως, ὡς ἄρακις ἀπρόοπτοι ἐξελίξεις ἐπιβάλλουν τὴν μεταβολὴν τοῦ ρυθμοῦ τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος.

Γενικώτερον, ἡ ἀποστολὴ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἔχει συνδεθῆ μετὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ἐπιδιώξεις:

α.— Τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς οικονομικῆς σταθερότητος τῆς Χώρας. Ἐνταῦθα ἀνήκει ἡ προσπάθεια καταπολεμήσεως τῶν πληθωρικῶν πιέσεων καὶ περιφρουρήσεως τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, ἥτις, κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν, ἀπέβη ἔν τῶν σταθερωτέρων νομισμάτων. Ἐξόχως λεπτόν καὶ δυσχερὲς εἶναι τὸ ἔργον τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ταχυτέρας δυνατῆς ἐσωτερικῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως πρὸς τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἰσορροπίας τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν τῆς Χώρας. Ἡ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ, τόσοσιν διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὄγκου τῶν ἐπενδύσεων, ὅσον καὶ διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν γνωστῶν νομισματικῶν μέσων, ἐπιδιώκει τὴν δημιουργίαν ἰκανῶν περιθωρίων συναλλαγματικῆς ἀσφαλείας, ἵνα μὴ, αἰ ἐν πολλοῖς ἀπρόβλεπτοι διακυμάνσεις τῶν εἰσαγωγῶν κατὰ τὴν φάσιν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως, θέσουν ἐν κινδύνῳ τὴν ἐξωτερικὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Παρὰ τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιδιώκεται ἡ κατοχύρωσις τῆς διεθνούς ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν οικονομικὴν σταθερότητα τῆς Χώρας, ὡστε νὰ συνεχισθῇ καὶ τονωθῇ ἡ εἰσορροπία τοῦ ἀλλοδαποῦ κεφαλαίου.

β.— Τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Τόσιν ὁ ὄγκος, ὅσον καὶ ἡ κατανομή, κατὰ κλάδους, τῶν ἐπενδύσεων τοῦ ἀρξαιμένου ἔτους 1960 δίδουν πρωταρχικὴν σημασίαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς ὑπαίθρου. Ἐπίσης, ἐπιδιώκεται ἡ λελογισμένη κατανομὴ τῶν ἐπενδύσεων διὰ τὴν πραγματοποίησιν διαρθρωτικῶν μεταβολῶν, ὡς ἡ ἀναδιάρθρωσις τῶν καλλιιεργειῶν, ἡ ἀνακαίνισις

καὶ ἡ δημιουργία μεγαλυτέρων βιομηχανικῶν μονάδων κ.λ.π. Ἐν ὄψει τῆς ἀντιμετωπιζομένης συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν μέγαν οικονομικὸν χώρον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἡ σύμμετρος οικονομικὴ ἀνάπτυξις προσλαμβάνει ἐξόχως προέχουσαν σημασίαν, ἐπιβάλλει δὲ τὴν βιοσιμότητα τῶν παραγωγικῶν μονάδων, ὡς ἀποκλειστικὸν κριτήριον τῆς διαμορφώσεως τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας.

Ἡ ἀπὸ τοῦ 1960 καὶ ἐφεξῆς κινητοποίησις ὅλων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς Χώρας, ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν βιοσιμότητος ἐντὸς τοῦ πλαισίου διεθνῶς ἀνταγωνιστικῆς οικονομίας. Ἡ ἔκτασις καὶ σημασία τῆς προσπάθειας αὐτῆς δεόν νὰ καταστή κοινὴ συνειδήσις.

γ.— Τὴν ἄσκησιν τῆς εὐρυτέρας δυνατῆς πολιτικῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Ἡ μεταπολεμικὴ, ἰδίᾳ, διαμόρφωσις τῶν ἀντιλήψεων περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ συγχρόνου κράτους ἐπιβάλλει τὴν προστατευτικὴν αὐτοῦ παρέμβασιν ὑπὲρ τῶν ἀπορωτέρων τάξεων. Ἀποτελεῖ ἤδη ἀξίωμα τῆς συγχρόνου οικονομικῆς ἐπιστήμης ὅτι ἡ ἀνακατανομὴ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑπὲρ τῶν ἀπορωτέρων τάξεων, διὰ τῆς δημοσιονομικῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς, συνιστᾷ οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐπιταγήν.

Τὸ ὕψος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος δὲν διευκολύνει ἐπαρκῶς τὴν εἰς μεγάλην κλίμακα μεταβίβασιν εἰσοδήματος ἐκ τῶν ὑπορωτέρων πρὸς τὰ ἀπορωτέρα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ. Παρὰ ταῦτα, σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἥτις προσέλαβε διαφόρους μορφὰς (φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ γεωργικῆς τάξεως, ἐπιδοτήσεις κ.λ.π.). Τὸ ἔργον τοῦτο παραμένει εἰσέτι ἄγνωστον εἰς τὸ εὐρὺ κοινόν. Εἶναι χρήσιμον ἐν τούτῳ νὰ προστεθῇ ὅτι ἄστοχοι πειραματισμοὶ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὀνομασιεύσονται τὸ ὅλον ἔργον τῆς οικονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος, ἐφ' ἧς μόνως δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ προσπάθεια κατακτῆσεως ἀνωτέρου βιοτικού ἐπιπέδου. Ἡδὴ πλουσιώτεροι χώροι πάσχουν ἐκ τοῦ σοβοῦντος πληθωρισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχει προκαλέσει ἡ ὑπέρμετρος πολιτικὴ τοῦ λεγομένου «κράτους τῆς εὐημερίας».

Ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθεισῶν βασικῶν ἐπιδιώξεων, εἶναι πρόδηλοι αἱ δυσχερεῖαι, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει ὁ κρατικὸς προϋπολογισμὸς. Ἡ ἀνάγκη ἐναρμονίσεως ἀντιφατικῶν τιῶν ἐπιδιώξεων εἶναι αὐτόδηλος. Ὁ ἐξαγγελθεὶς ἤδη

μεγαλύτερος διὰ τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότη-
τα προϋπολογισμῶν κρατικῶν καὶ παραλλήλων
ἐπιχειρήσεων θὰ συμβάλῃ, ὑπὸ κανονικὰς συνθή-
κας, εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς οἰκονομικῆς δρα-
στηριότητος κατὰ τὸ ἔτος 1960, ἐνδείξεις τῆς
ὁποίας διεφάνισαν σαφῶς ἀπὸ τοῦ λήξαντος
ἔτους.

Ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ κατατιθεμένου προϋ-
πολογισμοῦ τοῦ ἀρξάμενου ἔτους συμβάλει ἐ-
νεργῶς, ἀμέσως καὶ ἐμμέσως, εἰς τὴν δημιουρ-
γίαν ὑγιоῦς προσθέτου ἀγοραστικῆς δυνάμεως.
Ἡ ἐξ ὑγιῶν πρῶτων ἀρχικῆ εἰσορῆ εἰς τὴν ἑλλη-
νικὴν οἰκονομίαν νέας ἀγοραστικῆς ἰκανότητος
εἶναι εἰς θέσιν νὰ προκαλέσῃ τὰ γνωστὰ πολ-
πλασιαστικὰ φαινόμενα. Ἀλλὰ εἰς οἰκονο-
μίαν μὲ διάρθρωσιν ὡς ἡ ἑλληνικὴ, τὸν πρωτεύ-
οντα ρόλον θὰ διαδραματίσῃ φυσικὰ ὁ ἰδιωτι-
κὸς τομεύς. Ἀναμένεται νὰ ἐκπληρῶσῃ τὴν ἐκ
παραδόσεως ἀποστολὴν αὐτοῦ. Ὁ προϋπολογι-
σμός, τὸσον διὰ τῆς ἀμέσου ἐπιδράσεως (δη-
μιουργία προσθέτου ζητήσεως), ὅσον καὶ διὰ
τῆς ἐμμέσου (παροχὴ πάσης φύσεως κινήτρων
πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχειρηματικὴν δραστηριό-
τητα) θεμελιώνει τὸ ὑλικὸν καὶ ψυχολογικὸν
πλαίσιον αἰσιοδόξων προβλέψεων διὰ τὴν ἐθνι-
κὴν οἰκονομίαν.

Διὰ τῆς ἐδραιώσεως τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ
ἐθνικὸν νόμισμα καὶ τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τῆς
Χώρας, ἡ σταθερὰ εἰσορῆ τῆς λαϊκῆς ἀποτα-
μιεύσεως εἰς τὰς τραπέζας ἀποκατέστησε τὴν
λειτουργίαν τοῦ πιστωτικοῦ μηχανισμοῦ. Τοῦ-
τον χρησιμοποιεῖ εἰς αὔξοντα βαθμὸν ἡ Κυβέρ-
νησις διὰ τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνα-
πτύξεως, μέσῳ τῆς πολιτικῆς τοῦ εὐθηνοῦ καὶ
ἀφθόνου ὑγιоῦς χρήματος. Ἐν συνδυασμῷ πρὸς
τὰ φορολογικὰ κίνητρα, ἡ ἀλλεπάλληλος μείω-
σις τῶν ἐπιτοκίων ἀποτελεῖ σημαντικὸν παρά-
γοντα, ὑποκινούντα τὴν ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ το-
μέως ἐπένδυσιν τῆς ἀποταμιεύσεως εἰς παρα-
γωγικὰς ἐπιχειρήσεις. Παρὰλλήλως, ἐπιτυγχά-
νεται εἰς αὔξοντα βαθμὸν ἡ ποσοτικὴ καὶ ποιο-
τικὴ βελτίωσις τῆς χρηματοδοτήσεως διὰ τῆς
ἐξειδικεύσεως τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς κατὰ
κλάδον, ἀναλόγως τῆς βραχυχρονίου ἢ μακρο-
χρονίου αὐτοῦ σημασίας εἰς τὴν οἰκονομικὴν
ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

Τοιοῦτοτρόπως, ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρηματικὴ
δραστηριότης εὐρίσκει τὸ Κράτος συμπαρα-
στάτην καὶ οὐχὶ ἀνταγωνιστήν, εἶναι δὲ βέ-
βαιον, ὅτι μετὰ τὴν σχετικὴν διστακτικότητα,
θὰ ἐπωφεληθῇ συντόμως τῶν ἰσχυρῶν κινήτρων

καὶ τῶν μεγάλων εὐκαιριῶν ἐξευρέσεως εὐθη-
ρῶν κεφαλαίων.

Δικαιολογημένη ἢ λελογισμένη αἰσιο- δοξία

Αἱ προοπτικαὶ διὰ τὸ ἔτος 1960 εἶναι λελο-
γισμένως αἰσιοδόξοι. Βάσιμοι ὑπάρχουν ἐπι-
δες περὶ συστηματικῆς καὶ περισσότερον τελε-
σφόρου ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τῆς
οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν μὴ ἐπαρκῶς ἀνε-
πτυγμένων, ὡς καὶ τῶν καθυστερημένων χωρῶν.
Χωρὶς νὰ ὑπερβάλλεται ἡ σημασία τοῦ ἀντι-
κτύπου τῶν «ἐξωτερικῶν» οἰκονομικῶν καὶ πολι-
τικῶν ἐξελίξεων ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας,
δύναται ἀσφαλῶς νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἡ εὐσί-
ωνος προοπτικὴ διεθνούς πολιτικῆς ὁμαλότη-
τος θὰ ἀποτελέσῃ ἐνισχυτικὸν παράγοντα τῆς
ἄλλης προσπάθειάς πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς οἰκο-
νομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας.

Ἀπὸ ἐσωτερικῆς πλευρᾶς ἐνδείξεις διὰ τὸ
ἀρξάμενον ἔτος ἐπιτρέπουν τὴν διαγραφὴν εὐ-
νοϊκῶν προβλέψεων. Ἡ ἐμπεδωθεῖσα ἐμπιστο-
σύνη εἰς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα, ἡ ἀξιοποίησις τῶν
ξένων πιστώσεων κ.λ.π. ἐπιτρέπουν τὴν πρόβλε-
ψιν ἀνωτέρου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ κατοχυ-
ρώσεως τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς Χώ-
ρας. Αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν σύντο-
νοι προσπάθειαι εἰς τὸν τομέα τῶν μακροχρο-
νίων προβλημάτων τῆς Χώρας θὰ ἀρχίσουν, ἐν
μέρει τοῦλάχιστον, νὰ ἀποδίδουν τοὺς καρπούς
των κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Πέραν, ὅμως, τούτων
ὄλων, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ παραβλέπωμεν, ὅτι πά-
σα προσπάθεια, πρὸς κατάκτησιν ὑψηλοτέρου
ἐπιπέδου ἐθνικοῦ καὶ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήμα-
τος, εἶναι συνδεδεμένη ἀναποσπάστως μὲ τὴν
πολιτικὴν σταθερότητα.

ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ- ΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δημο-
σιονομικὴ πολιτικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς βα-
σικὰς ἀρχὰς τῆς συνεργασίας τοῦ δημοσιονο-
μικοῦ τομέως μὲ τοὺς λοιποὺς τομεῖς τῆς οἰ-
κονομίας τῆς Χώρας, ἐνισχύει δὲ διὰ τῆς λει-
τουργίας τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν πολιτικὴν
τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ δημοσιονομικοῦ τομέως δὲν
περιορίζεται μόνον εἰς τὴν διὰ χρηματικῶν κε-
φαλαίων συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν βα-

σικῶν ἔργων τῆς οἰκονομικῆς ὑποδομῆς τῆς Χώρας. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς σταθεροῦ προγράμματος ἐξυγιάνσεως τῆς δημοσίας διαχειρίσεως ἐτέθη ὁ πρῶτος λίθος τῆς νομισματικῆς σταθερότητος καὶ διὰ ταύτης τῆς σταθεράτητος τῶν τιμῶν, προϋποθέσεων βασικῶν διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ ἐκτελουμένου προγράμματος τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Δύναται δὲ νὰ ἐκτι-

μηθῆ ἔτι πλέον ἡ σημασία τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ὑπὲρ τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας ἐνεργητικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα συντελοῦνται χωρὶς νὰ παραμερίζωνται ἢ ἰκανοποιήσῃς κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ αἱ δυναταὶ ὑπὲρ τῶν μικρῶν εἰσοδημάτων φορολογικαὶ παραχωρήσεις.